

Finansinės ataskaitos

2015 m.

2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita	2
ECB finansinės ataskaitos	17
2015 m. gruodžio 31 d. balansas	17
2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita	19
Apskaitos politika	20
Pastabos dėl balanso	28
Nebalansinės priemonės	44
Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos	46
Auditoriaus išvada	52
Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo	54

2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita

1 ECB vadovybės ataskaitos tikslas

Ši vadovybės ataskaita yra neatskiriama ECB metinių finansinių ataskaitų dalis. Joje skaitytojams pateikiama kontekstinės informacijos apie ECB veiklą, veiklos sistemą ir ECB operacijų poveikį jo finansinėms ataskaitoms.

Šioje ataskaitoje pateikiama informacijos apie pagrindinius procesus, susijusius su ECB finansinių ataskaitų rengimu. Atsižvelgiant į tai, kad ECB veikla ir operacijos vykdomos siekiant įgyvendinti pinigų politikos tikslus, banko finansiniai rezultatai turėtų būti vertinami jų neatsiejant nuo ECB politikos veiksmų. Todėl ataskaitoje pateikiama informacijos apie pagrindines ECB rizikas ir apie tai, kaip jas veikia banko vykdomos operacijos, taip pat apie turimus finansinius išteklius bei pagrindinių ECB veiklų poveikį finansinių ataskaitų duomenims.

2 Pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis ECB tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Kaip aprašyta ECBS statute, pagrindiniai ECB uždaviniai yra šie: įgyvendinti Europos Sąjungos pinigų politiką, atlikti užsienio valiutų operacijas, valdyti euro zonos šalių oficialiąsias užsienio valiutos atsargas ir skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą.

Be to, ECB atsako už efektyvų ir nuoseklų Bendro priežiūros mechanizmo (BPM) veikimą, kad būtų vykdoma intervencijomis pagrįsta ir veiksminga bankų priežiūra, padedanti užtikrinti bankų sistemos saugumą ir patikimumą bei Europos Sąjungos finansų sistemos stabilumą.

3 Pagrindiniai procesai

ECB metinių finansinių ataskaitų rengimas susijęs su keletu pagrindinių veiklų.

3.1 Organizacinių vienetų vidaus kontrolė

Pagal ECB vidaus kontrolės struktūrą, kiekvienas veiklos padalinys yra atsakingas už savo operacinės rizikos valdymą ir kontrolės priemonių įdiegimą, kad būtų užtikrintas jo vykdomų operacijų veiksmingumas bei efektyvumas ir į ECB finansines ataskaitas įtraukiamos informacijos tikslumas. Atsakomybė ir atskaitomybė už su biudžetu susijusius reikalus taip pat pirmiausia tenka atskiriems veiklos padaliniams.

3.2 Biudžeto procedūros

Žmogiškųjų išteklių, biudžeto ir organizavimo generalinio direktorato Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyrius¹ kuria su ECB ištekliais ir atitinkamu veiklos biudžetu susijusio strateginio planavimo sistemą, rengia ir stebi šį planavimą. Šie uždaviniai įgyvendinami bendradarbiaujant su veiklos sričių padaliniais ir taikant funkcinių sričių atskyrimo principą², o rezultatai pateikiami padalinių metinėse darbo programose. Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyrius taip pat vykdo išteklių planavimą ir kontrolę, atlieka kaštų ir naudos analizę bei ECB ir ECBS projektų investicijų analizę. Vykdomoji valdyba³, atsižvelgdama į Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyriaus rekomendacijas, ir Valdančioji taryba, padedama Biudžeto komiteto (BUCOM), reguliariai tikrina, kaip laikomasi patvirtinto biudžeto. Pagal ECB darbo reglamento 15 straipsnį, BUCOM padeda Valdančiajai tarybai vertindamas siūlymus dėl ECB metinio biudžeto ir Vykdomosios valdybos prašymus dėl biudžeto išteklių padidinimo, prieš juos teikiant Valdančiajai tarybai tvirtinti.

3.3 Finansinės rizikos priežiūros funkcijos

ECB Rizikos valdymo direktoratas yra atsakingas už siūlymus dėl politikos ir procedūrų, kurios užtikrintų tinkamą apsaugos nuo finansinės rizikos lygį a) Eurosistemai, įskaitant ECB, atliekant pinigų politikos operacijas ir b) ECB, pastarajam valdant užsienio atsargas, aukso atsargas ir investicijų eurais portfelius. Be to, Rizikos valdymo direktoratas analizuoja Eurosistemos pinigų politikos ir užsienio valiutų politikos operacines sistemas rizikos valdymo požiūriu ir teikia siūlymus, kaip jas patobulinti. Rizikos valdymo komitetas, susidedantis iš Eurosistemos centrinių bankų ekspertų, sprendimus priimantiems organams padeda užtikrinti tinkamą Eurosistemos apsaugos lygį. Tai pasiekama valdant ir kontroliuojant iš rinkos operacijų – tiek Eurosistemos pinigų politikos, tiek ECB užsienio atsargų – kylančią finansinę riziką. Kalbant apie šias veiklas, pasakytina, kad Rizikos valdymo komitetas, be kita ko, prisideda prie finansinės rizikos, susijusios su Eurosistemos balanso straipsniais, stebėjimo, apskaičiavimo ir informacijos apie ją teikimo, taip pat prie susijusių metodikų ir sistemų apibrėžčių nustatymo bei peržiūros.

3.4 Portfelijų valdymas

ECB turi dviejų rūšių investicijų portfelius: užsienio atsargų portfelį, išreikštą JAV doleriais ir Japonijos jenomis, ir nuosavų lėšų investavimo portfelį, išreikštą eurais. Be to, su ECB pensijų planais susijusios lėšos yra investuojamos į išorės valdytojų

¹ 2016 m. Biudžeto, priežiūros ir organizavimo skyrius taps sukurto naujo Biudžeto ir finansų generalinio direktorato padaliniu.

² Funkcinių sričių atskyrimo principas susijęs su BPM reglamente nustatytu reikalavimu, kad ECB priežiūros uždavinius privalo vykdyti nedarydamas poveikio savo uždaviniams, susijusiems su pinigų politika, ir atskirai nuo šių bei kitų uždavinių.

³ Nuo 2016 m. paskirtas bendrųjų reikalų valdytojas biudžeto stebėsenos srityje taip pat atliks svarbų vaidmenį.

valdomą portfelį. ECB taip pat turi pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, išreikštų eurai. Šie vertybiniai popieriai buvo įsigyti pagal vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP), viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP) ir tris padengtų obligacijų pirkimo programas (POPP).

3.5 ECB finansinių ataskaitų rengimas

ECB metines finansines ataskaitas rengia Vykdomoji valdyba, vadovaudamasi Valdančiosios tarybos nustatytais apskaitos politikos principais⁴.

Administracijos generalinio direktorato Finansinės atskaitomybės ir politikos skyrius⁵ kartu su kitais banko veiklos padaliniais yra atsakingas už metinių finansinių ataskaitų rengimą. Be to, šis skyrius turi užtikrinti, kad išorės auditoriai ir sprendimus priimančiosios organai laiku gautų visus reikiamus dokumentus. Gali būti atliekamas finansinės atskaitomybės procesų ir ECB metinių finansinių ataskaitų vidaus auditas. ECB vidaus auditoriai laikosi Vidaus auditorių instituto patvirtintų tarptautinių vidaus audito profesinės praktikos standartų. Visos Vidaus audito direktorato ataskaitos, kuriose gali būti pateikta auditorių rekomendacijų, skirtų atitinkamoms veiklos sritims, teikiamos Vykdomajai valdybai.

Be to, nepriklausomi išorės auditoriai, kuriuos rekomendavo Valdančioji taryba ir kurių skyrimui pritarė ES Taryba, atlieka ECB metinių finansinių ataskaitų auditą. Išorės auditoriai tikrina ECB apskaitos įrašus bei sąskaitas ir gali susipažinti su visa informacija apie jo atliktas operacijas⁶. Išorės auditorių pareiga – pareikšti nuomonę, ar metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas ECB finansinės padėties ir veiklos operacijų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus apskaitos politikos principus. Taigi, išorės auditoriai įvertina vidaus kontrolės, taikomos rengiant ir pateikiant metines finansines ataskaitas, adekvatumą ir taikytos apskaitos politikos tinkamumą.

ECB Turto ir įsipareigojimų komitetas – jį sudaro atstovai iš ECB rinkos operacijų, apskaitos, finansinės atskaitomybės, rizikos valdymo ir biudžeto sričių – sistemingai stebi ir vertina visus veiksnius, galinčius turėti įtakos ECB balansui ir pelno (nuostolio) ataskaitai. Komitetas peržiūri metines finansines ataskaitas ir susijusius dokumentus prieš juos pateikiant tvirtinti Vykdomajai valdybai.

Kai Vykdomoji valdyba pritaria metinių finansinių ataskaitų išleidimui, jos kartu su išorės auditoriaus nuomone ir visais susijusiais dokumentais teikiamos peržiūrėti Audito komitetui. Vėliau visi dokumentai teikiami tvirtinti Valdančiajai tarybai. Audito komitetas padeda Valdančiajai tarybai vykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su, be kita ko, finansinės informacijos patikimumo užtikrinimu ir vidaus kontrolės priemonių

⁴ Žr. pastabas dėl apskaitos politikos.

⁵ Nuo 2016 m. Finansinės atskaitomybės ir politikos skyrius priklausys sukurtam naujam Biudžeto ir finansų generaliniam direktoratui.

⁶ Siekiant padidinti visuomenės pasitikėjimą ECB išorės auditorių nepriklausomumu, kas penkerius metus taikomas audito įstaigos rotacijos principas.

priežiūra. O tiksliau, Audito komitetas vertina ECB metines finansines ataskaitas ir sprendžia, ar jose pateiktas tikras ir teisingas vaizdas ir ar jos buvo parengtos laikantis patvirtintų apskaitos taisyklių. Be to, Audito komitetas nagrinėja visus svarbius apskaitos ir finansinės atskaitomybės klausimus, galinčius turėti įtakos ECB finansinėms ataskaitoms.

ECB metines finansines ataskaitas tvirtina Valdančioji taryba kiekvienų metų vasario mėn., o šiek tiek vėliau jos skelbiamos viešai. Metinės finansinės ataskaitos skelbiamos kartu su vadovybės ataskaita ir Eurosistemos konsoliduotu metiniu balansu.

4 Rizikos valdymas

Rizikos valdymas yra esminis ECB veiklos elementas. Jis vykdomas nuolat nustatant, vertinant, mažinant ir stebint riziką. Toliau pateiktoje lentelėje pristatomos pagrindinės rizikos, su kuriomis susiduria ECB, šių rizikų šaltiniai ir ECB taikomos rizikos valdymo strategijos.

Rizika	Komponentas	Rizikos rūšis	Rizikos šaltinis	Rizikos kontrolės sistema
Finansinė rizika	Kredito rizika	Kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika <i>Rizika patirti finansinių nuostolių įsipareigojimų neįvykdymo atveju, kai įsipareigojantis asmuo (sandorio šalis arba emitentas) laiku neįvykdo savo finansinių įsipareigojimų</i>	užsienio atsargos investicijų eurais portfelis pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	✓ tinkamumo kriterijai ✓ išsamus vertinimas ✓ pozicijų apribojimai ✓ užtikrinimas įkaitu ✓ diversifikavimas ✓ finansinės rizikos stebėseną
		Kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika <i>Rizika patirti finansinių nuostolių dėl finansinio turto perkainojimo pablogėjus turto kredito kokybei ir reitingams</i>	užsienio atsargos investicijų eurais portfelis	
	Rinkos rizika	Valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika <i>Rizika patirti finansinių nuostolių, susijusių su a) užsienio valiuta išreikštomis pozicijomis, dėl valiutų kursų svyravimų, b) turimomis biržos prekėmis, dėl jų rinkos kainų svyravimų</i>	užsienio atsargos aukso atsargos	✓ turto diversifikavimas, laikant atsargas įvairiomis valiutomis ir auksu ✓ aukso ir užsienio valiutų perkainojimo sąskaitos ✓ finansinės rizikos stebėseną
		Palūkanų normos rizika <i>Rizika patirti finansinių nuostolių, įvykus nepalankiems palūkanų normų pokyčiams, lemiantiems a) finansinių priemonių vertės sumažėjimą įvertinus rinkos kainomis arba b) neigiamą poveikį grynosioms palūkanų pajamoms</i>	užsienio atsargos investicijų eurais portfelis pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	✓ turto išskaidymo politika ✓ perkainojimo sąskaitos ✓ rinkos rizikos apribojimai ✓ finansinės rizikos stebėseną
		Likvidumo rizika <i>Rizika patirti finansinių nuostolių dėl negalėjimo per atitinkamą laikotarpį tam tikro turto paversti grynaisiais pinigais galiojančia rinkos kaina</i>	užsienio atsargos	✓ turto išskaidymo politika ✓ likvidumo normatyvai ✓ finansinės rizikos stebėseną
	Operacinė rizika <i>Operacinė rizika apibrėžiama kaip rizika patirti žmonių veiksmų ar neveikimo, personalo trūkumo ar personalo politikos, netinkamų ar sutrikusių vidaus valdymo ir veiklos procesų, sistemų, nuo kurių priklauso procesai, sutrikimų arba išorės įvykių (pvz., stichinių nelaimių ar išorinių išpuolių) neigiamą poveikį finansams, veiklai ar reputacijai</i>	darbo jėga, personalo ištekčiai, personalo politika vidaus valdymas ir veiklos procesai sistemos išorės įvykiai	✓ operacinės rizikos nustatymas, vertinimas, reagavimas į šią riziką, informavimas apie ją ir jos stebėjimas ✓ rizikos toleravimo strategijos gairės ✓ rizikos matrica ✓ veiklos tęstinumo valdymo sistema	

4.1 Finansinė rizika

Finansinė rizika kyla dėl pagrindinių ECB veiklų ir su jomis susijusių finansinių pozicijų. ECB priima sprendimus dėl turto išskaidymo ir taiko išsamaus vertinimo sistemas, atsižvelgdamas į įvairių portfelių ir finansinių pozicijų paskirtį bei tikslus, taip pat į sprendimus priimančių organų nustatytą rizikos priimtinumą.

Finansinę riziką galima kiekybiškai įvertinti taikant įvairius rizikos matus. ECB taiko savo sukurtus rizikos vertinimo metodus, pagrįstus bendra rinkos ir kredito rizikos modeliavimo sistema. Su rizikos matais susijusios pagrindinės modeliavimo sąvokos, metodai ir prielaidos grindžiamos rinkos standartais. Kad galėtų visapusiškai identifikuoti galimus rizikos įvykius – jų gali pasitaikyti nevienodu dažnumu ir jų poveikio mastas gali būti skirtingas, – ECB naudoja dvi statistinių matų rūšis: rizikos vertę (angl. *Value at Risk*, VaR) ir tikėtiną vertės trūkumą (angl. *Expected Shortfall*)⁷, apskaičiuotus įvairiems pasiklovimo lygmenims. Be to, siekiant geriau suprasti ir papildyti statistinius rizikos įverčius, atliekama jautrumo ir scenarijų nepalankiausiomis sąlygomis analizė.

Finansinė rizika, matuojama kaip rizikos vertė esant 95 % pasiklovimo lygmeniui per vienus metus (VaR 95 %), kurią ECB prisiėmė dėl savo finansinio turto, 2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, iš viso sudarė 10 mlrd. eurų – tai yra 1,4 mlrd. eurų daugiau, palyginti su 2014 m. gruodžio 31 d. suvestiniu rizikos įverčiu 2014 m. gruodžio 31 d. Šį padidėjimą iš esmės lėmė tai, kad, 2015 m. euro atžvilgiu pabrangus JAV doleriui ir Japonijos jenai, padidėjo ECB užsienio atsargų rinkos vertė ir atitinkamai – ECB prisiimta valiutos kurso rizika.

4.1.1 Kredito rizika

Rizikos kontrolės priemonės ir apribojimai, kuriuos ECB naudoja kredito rizikos pozicijai nustatyti, skiriasi pagal operacijų rūšis ir atspindi įvairių skirtingų portfelių valdymo politiką arba jų investicijų paskirtį, taip pat turto rizikos ypatumus.

Dėl ECB turimų užsienio atsargų kylanti kredito rizika yra minimali, nes šios atsargos investuojamos į aukštos kredito kokybės turtą.

ECB turimam auksui kredito rizika neįkyla, nes auksas nėra skolinamas trečiosioms šalims.

Investicijų eurais portfelis skirtas pajamoms, kurios padengtų ECB veiklos išlaidas ir išsaugotų investuotą kapitalą, uždirbti. Todėl turto išskaidymo ir rizikos kontrolės sistemoje šio portfelio grąžai skiriamas svarbesnis vaidmuo nei ECB užsienio atsargų atveju. Nepaisant to, šio portfelio kredito rizika yra nedidelė.

Kredito rizika, susijusi su pinigų politikos tikslais laikomais vertybiniais popieriais, dėl taikomų rizikos valdymo būdų atitinka ECB nustatytą priimtina rizikos lygį. Kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika, susijusi su pinigų politikos tikslais įsigytais vertybiniais popieriais, nedaro tiesioginės įtakos ECB finansinėms ataskaitoms, nes šie vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės

⁷ Rizikos vertė apibrėžiama kaip didžiausia galima finansinio turto portfelio nuostolio riba, kuri pagal statistinį modelį nebus viršyta esant tam tikrai tikimybei per nustatytą laikotarpį. Tikėtinas vertės stygius – tai koherentiškas rizikos matas, kuris yra konservatyvesnis už rizikos vertę, kai taikomas toks pats laikotarpis ir toks pats pasiklovimo lygmuo, nes juo matuojami vidutiniai nuostoliai, kurie galėtų atsirasti esant blogiausiems scenarijams, kai viršijama rizikos vertės riba. Nuostoliai šiuo atveju apibrėžiami kaip balanse nurodytos grynosios ECB portfelių vertės laikotarpio pradžioje ir sumodeliuotų verčių laikotarpio pabaigoje skirtumai.

sumažėjimu, ir todėl pagal rinkos kainas neperkainojami. Tačiau jie gali būti susiję su kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika, tad pablogėjusi šio turto kredito kokybė gali turėti įtakos ECB metinėms finansinėms ataskaitoms taikant įprastinę analizės ir vertės sumažėjimo pripažinimo procedūrą.

4.1.2 Rinkos rizika

Pagrindinės rinkos rizikos, kurios gali kilti ECB valdant savo atsargas, yra valiutos kurso ir biržos prekių kainos (aukso kainos) rizika. ECB taip pat patiria palūkanų normos riziką.

Valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika

Valiutų kurso ir biržos prekių kainos rizikos sudaro didžiausią ECB prisiimamos finansinės rizikos dalį. Tai lemia užsienio atsargų (daugiausia laikomų JAV doleriais) bei aukso atsargų dydis ir padidėję valiutų kursų bei aukso kainos svyravimai.

Atsižvelgdamas į aukso ir užsienio atsargų vaidmenį vykdant politiką, ECB nesiekia eliminuoti valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizikos. Šios rizikos mažinamos atsargas laikant įvairiomis valiutomis ir auksu.

Pagal Eurosistemos taisykles, aukso ir JAV dolerio perkainojimo sąskaitos – jos 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė atitinkamai 11,9 mlrd. eurų (2014 m. – 12,1 mlrd. eurų) ir 10,6 mlrd. eurų (2014 m. – 6,2 mlrd. eurų) – gali būti naudojamos būsimų nepalankių aukso kainos ir JAV dolerio kurso pokyčių poveikiui atsverti, taip sumažinant poveikį ECB pelno (nuostolio) ataskaitai arba šio poveikio apskritai išvengiant.

Palūkanų normos rizika

Didžioji ECB užsienio atsargų ir investicijų eurais portfelių dalis investuojama į fiksuoto pajamingumo vertybinius popierius, kurie yra perkainojami pagal rinkos kainas, todėl dėl palūkanų normos svyravimų jiems gali kilti rinkos rizika. Rinkos palūkanų normos rizika valdoma taikant turto išskaidymo politiką ir rinkos rizikos apribojimus. Tai padeda užtikrinti, kad rinkos rizika neviršytų lygmens, atspindinčio ECB nustatytą rizikos grąžos atžvilgiu priimtinumą skirtingiems portfeliams. Kai tai išreiškiama fiksuoto pajamingumo portfelių modifikuota trukmė⁸, skirtingos rizikos grąžos atžvilgiu pasirinkimas nulemia, kad investicijų eurais portfelio modifikuota trukmė yra ilgesnė negu užsienio atsargų portfelio.

Rinkos palūkanų normos rizika, su kuria susiduria ECB, 2015 m. tebebuvo nedidelė.

⁸ Modifikuota trukmė – tai portfelio vertės jautrumo pajamingumo kreivės paraleliniams poslinkiams matas.

Pagal turto pirkimo programas (tris POPP, VPRP, TUVPPP ir VSPP) įsigyti vertybiniai popieriai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu, todėl pagal rinkos kainas neperkainojami. Taigi turimiems vertybiniam popieriams rinkos palūkanų normos rizika nekyla. Vis dėlto dėl palūkanų normų jautrumo susidarantis neatitikimas tarp pajamų, uždirbtų iš šių vertybinių popierių, ir su atitinkamais įsipareigojimais susijusių išlaidų lemia palūkanų normos rizikos didėjimą, galintį daryti neigiamą poveikį ECB grynosioms palūkanų pajamoms. Šios rūšies rizika valdoma taikant turto išskaidymo politiką, įskaitant politiką ir procedūras, kuriomis užtikrinama, kad pirkimai būtų vykdomi tinkamomis kainomis. Rizika dar labiau mažėja dėl turimų neatlygintinių įsipareigojimų bei bendros turto ir įsipareigojimų struktūros ECB balanse. Palūkanų normos rizika, susijusi su pinigų politikos tikslais įsigytais vertybiniais popieriais, 2015 m. padidėjo iš esmės dėl pirkimų, vykdomų pagal VSPP. Vis dėlto tikimasi, kad ateinančiais metais ECB gautos grynosios palūkanų pajamos apskritai bus teigiamos, net jei mažai tikėtina atveju palūkanų normos rizikos atžvilgiu susiklostytų itin nepalanki situacija.

4.1.3 Likvidumo rizika

Atsižvelgiant į tai, kad euro valiuta yra viena iš pagrindinių valiutų, kuria laikomos atsargos, taip pat į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį ir jo turto bei įsipareigojimų struktūrą, pagrindinis likvidumo rizikos šaltinis yra ECB užsienio atsargos, nes užsienio valiutų intervencijoms vykdyti ECB gali pririnkti per trumpą laiką paversti didelės šių atsargų dalis grynaisiais pinigais. Siekiant suvaldyti likvidumo riziką, išskaidant turtą ir nustatant apribojimus padedama užtikrinti, kad pakankamai didelė ECB užsienio atsargų dalis būtų investuota į turtą, kurį galima greitai paversti grynaisiais pinigais, padarant tik nedidelį poveikį jo kainai.

ECB portfelių likvidumo rizikos ypatybės 2015 m. iš esmės nesikeitė.

4.2 Operacinė rizika

Pagrindiniai ECB operacinės rizikos valdymo sistemos tikslai yra padėti užtikrinti, kad ECB galėtų a) įvykdyti savo misiją ir pasiekti nustatytus tikslus; b) apsisaugoti nuo gero vardo ir kito turto praradimo, netinkamo naudojimo ar žalos geram vardui ir kitam turtui.

Pagal operacinės rizikos valdymo sistemą, kiekvienas veiklos padalinys pats yra atsakingas už savo operacinės rizikos nustatymą ir įvertinimą, reagavimą į ją, informavimą apie ją bei jos stebėseną ir kontrolę. Horizontalieji veiklos padaliniai konkrečias kontrolės priemones taiko banko lygmeniu. Tad ECB rizikos toleravimo strategijoje pateikiamos gairės dėl atsako į riziką strategijų ir rizikos priimtumo procedūrų. Ši strategija susieta su rizikos matrica, kuri pagrįsta ECB rizikos poveikio ir tikimybės vertinimo skalėmis (taikant kiekybinius ir kokybinius kriterijus).

Operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo funkcinė grupė turi palaikyti operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo sistemas ir teikti metodinę pagalbą

su rizika susiduriantiems ir kontrolės priemonės taikantiems padaliniais operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo klausimais. Be to, ši grupė teikia Operacinės rizikos komitetui ir Vykdomajai valdybai metines ir specialias ataskaitas apie operacinę riziką ir padeda sprendimus priimantiems organams vykdyti priežiūros funkciją valdant ECB operacinę riziką ir diegiant kontrolės priemones. Ji taip pat koordinuoja ir įgyvendina veiklos tęstinumo valdymo programą, reguliariai vykdo ECB veiklos laiko atžvilgiu kritinių operacijų tęstinumo atveju testavimą bei peržiūrą ir padeda Krizių valdymo grupei, įskaitant jos pagalbines struktūras, bei veiklos padaliniais rimtų veiklos sutrikimų atvejais.

5 Finansiniai ištekliai

Kapitalas

Lietuvai įsivedus bendrą valiutą 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas įnešė 43 mln. eurų. Dėl šios įmokos ECB apmokėtasis kapitalas 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 7 740 mln. eurų. Išsamesnė informacija apie ECB kapitalą pateikta metinių finansinių ataskaitų 15.1 pastaboje *Kapitalas*.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip aprašyta 4 skirsnyje, ECB susiduria su didele finansine rizika, jis turi sudaręs atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kasmet peržiūrimi atsižvelgiant į įvairius veiksnius, įskaitant turimo rizikingo turto apimtį, einamaisiais finansiniais metais pasireiškusį rizikos poveikį, numatomus kitų metų rezultatus, taip pat į rizikos vertinimą, skaičiuojant rizikingo turto rizikos vertę (tai nuosekliai daroma jau kurį laiką). Atidėjiniai rizikoms kartu su bet kokio dydžio suma ECB bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos nacionalinių centrinių bankų (NCB) apmokėto ECB kapitalo vertės.

2014 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai, susiję su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis, sudarė 7 575 mln. eurų. Lietuvos bankui įnešus 45 mln. eurų 2015 m. sausio 1 d. atidėjinių rizikoms suma padidėjo iki 7 620 mln. eurų. Ši suma atitiko euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertę 2015 m. gruodžio 31 d.

Perkainojimo sąskaitos

Aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių, kuriems taikomas perkainojimas, nerealizuotieji prieaugiai nėra pripažįstami pajamomis pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet yra tiesiogiai įrašomi į perkainojimo sąskaitas, parodomas ECB balanso

įsipareigojimų pusėje. Šie likučiai gali būti panaudoti siekiant sušvelninti nepalankaus kainų ir (arba) valiutų kurso kitimo ateityje poveikį ir todėl sudaro finansinį rezervą, didinantį ECB atsparumą rizikoms.

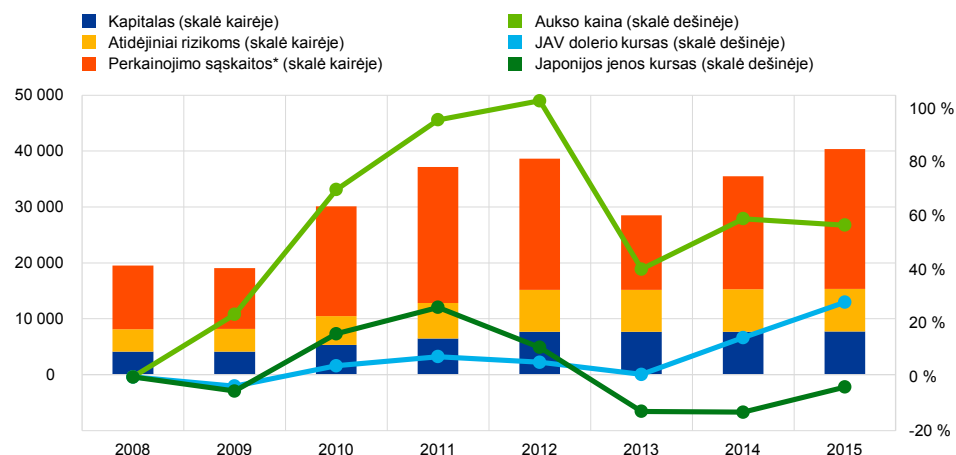
2015 m. gruodžio pabaigoje aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių perkainojimo sąskaitų bendra vertė buvo 25,0 mlrd. eurų⁹ (2014 m. – 20,2 mlrd. eurų). Daugiau informacijos pateikta pastabose dėl apskaitos politikos ir pastabų dėl balanso 14 pastaboje *Perkainojimo sąskaitos*.

1 pav. parodyta minėtų ECB finansinių išteklių ir pagrindinių užsienio valiutų kursų bei aukso kainų raida 2008–2015 m.¹⁰ Šiuo laikotarpiu a) ECB apmokėtasis kapitalas beveik padvigubėjo, iš esmės dėl 2010 m. Valdančiosios tarybos priimto sprendimo padidinti pasirašytąjį kapitalą; b) atidėjinių rizikoms suma padidėjo iki euro zonos NCB apmokėto kapitalo sumos; c) pasireiškė itin didelis perkainojimo sąskaitų kintamumas, daugiausia susijęs su užsienio valiutų kursų ir aukso kainos svyravimais.

1 pav.

ECB finansiniai ištekliai, pagrindiniai užsienio valiutų kursai ir aukso kaina 2008–2015 m.

(mln. eurų, pokytis procentais, palyginti su 2008 m.)

* Įskaitant bendrą aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių perkainojimo prieaugį. Šaltinis: ECB.

6 Pagrindinių veiklų poveikis finansinėms ataskaitoms

Lentelėje apžvelgiamos pagrindinės operacijos ir funkcijos, kurias ECB atlieka vykdydamas savo įgaliojimus, ir kokią jos daro įtaką ECB finansinėms ataskaitoms.

⁹ Be to, į balanso straipsnį *Perkainojimo sąskaitos* įtrauktas išmokų tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas.

¹⁰ Pagrindinių užsienio valiutų kursų ir aukso kainų raida parodyta kaip pokytis procentais, palyginti su užsienio valiutų kursų ir aukso kainų raida 2008 m. pabaigoje.

Operacija / funkcija	Poveikis ECB metinėms finansinėms ataskaitoms
Pinigų politikos operacijos	Įprastines pinigų politikos operacijas decentralizuotai vykdo Eurosistemos NCB. Tad šios operacijos nedaro tiesioginio poveikio ECB metinėms finansinėms ataskaitoms.
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai (pagal POPP, VPRP, TUVPPP ir VSPP)	ECB įsigyti vertybiniai popieriai parodomi straipsnyje <i>Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai</i> . Šie portfeliai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina, bent kartą per metus atliekami vertės sumažėjimo įvertinimo testai. Sukauptos atkarpos palūkanos ir amortizuotos nuolaidos bei premijos yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹¹ .
Investicinė veikla (užsienio atsargų ir nuosavų lėšų valdymas)	ECB užsienio atsargos parodomos balanse ¹² arba nebalansinėse sąskaitose iki atsiskaitymo dienos. ECB nuosavų lėšų portfelis parodytas balanse, didžioji dalis – straipsnyje <i>Kitas finansinis turtas</i> . Grynosios palūkanų pajamos, įskaitant sukauptas atkarpos palūkanas ir amortizuotas nuolaidas bei premijas, yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹³ . Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis dėl kainų ir valiutų kursų, didesnis už ankstesnį nerealizuotąjį prieaugį, iš vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos taip pat yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁴ , o nerealizuotasis prieaugis parodomas balanso straipsnyje <i>Perkainojimo sąskaitos</i> .
Mokėjimo sistemos (sistema TARGET2)	Euro zonos NCB vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, ECB balanse parodomi kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija. Atlyginimas už šiuos likučius įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnius <i>Kitos palūkanų pajamos</i> ir <i>Kitos palūkanų išlaidos</i> .
Banknotai apyvartoje	ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės. Šią dalį užtikrina pretenzijos NCB, už kurias mokamos pagrindinėms refinansavimo operacijoms taikomos palūkanos. Šios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje</i> . Išlaidas, susidarancias dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis, centralizuotai padengia ECB. Šios išlaidos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Banknotų gamybos paslaugos</i> .
Bankų priežiūra	ECB per metus patiriamos su priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos padengiamos iš metinių priežiūros mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai. Priežiūros mokesčiai įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnį <i>Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos</i> .

7 2015 m. finansinis rezultatas

2015 m. ECB grynasis pelnas sudarė 1 082 mln. eurų (2014 m. – 989 mln. eurų).

¹¹ Straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*.

¹² Daugiausia parodoma šiuose straipsniuose: *Auksas ir gautinas auksas*, *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta* ir *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*.

¹³ Pajamos, susijusios su ECB užsienio atsargomis, parodomos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų*; palūkanų pajamos ir išlaidos iš nuosavų lėšų investavimo parodomos straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*.

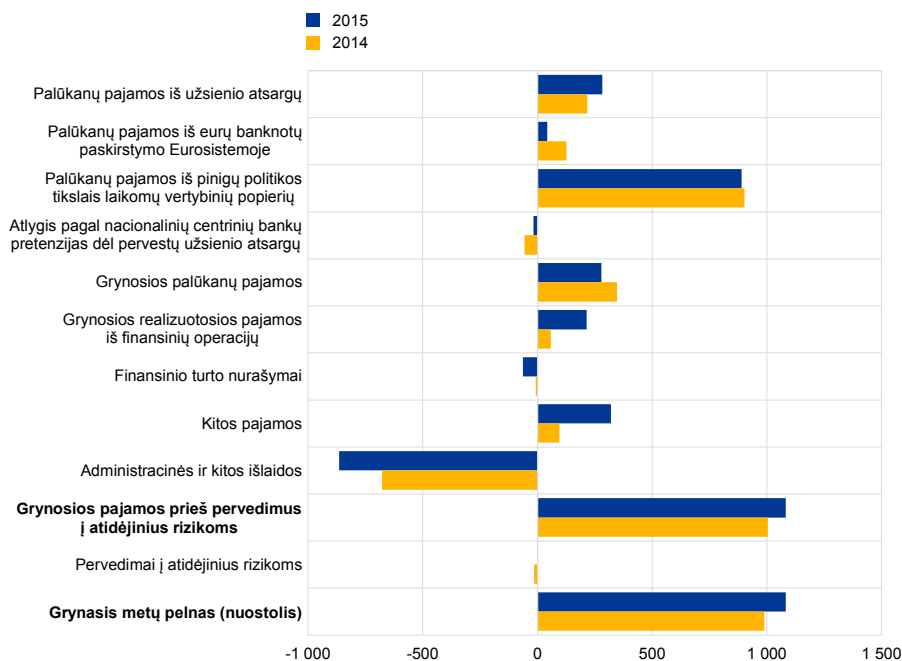
¹⁴ Atitinkamai parodomi straipsniuose *Finansinio turto ir pozicijų nurašymai* ir *Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų*.

2015 m. ECB pelno (nuostolio) ataskaitos straipsniai su atitinkamais 2014 m. ataskaitos straipsniais palyginti 2 pav.

2 pav.

ECB 2015 ir 2014 m. pelno (nuostolio) ataskaitos išskaidymas

(mln. eurų)

Šaltinis: ECB.

Svarbiausi faktai

- 2015 m. grynosios palūkanų pajamos sumažėjo iki 1 475 mln. eurų (2014 m. jos sudarė 1 536 mln. eurų). Šį sumažėjimą lėmė mažesnės palūkanų pajamos iš visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies, nes 2015 m. taikyta mažesnė vidutinė palūkanų norma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, ir mažesnės palūkanų pajamos iš nuosavų lėšų portfelio. Tokių pokyčių poveikį iš dalies kompensavo a) padidėjusios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų, euro atžvilgiu pabrangus JAV doleriui ir išaugus palūkanų pajamoms iš vertybinių popierių JAV doleriais portfelio, ir b) sumažėjusios palūkanų išlaidos už euro zonos NCB pretenzijas dėl į ECB pervestų užsienio atsargų.
- Palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais įsigytų vertybinių popierių sumažėjo nedaug – nuo 903 mln. (2014 m.) iki 890 mln. (2015 m). Palūkanų pajamų sumažėjimą, suėjus vertybinių popierių, įsigytų pagal VPRP ir pirmąją padengtų obligacijų pirkimo programą (POPP1) bei antrąją padengtų obligacijų

pirkimo programą (POPP2), terminui, beveik visiškai kompensavo palūkanų pajamos, gautos pagal išplėstinę turto pirkimo programą (TPP)¹⁵.

- Finansinio turto nurašymai 2015 m. padidėjo 56 mln. eurų – iki 64 mln. eurų. Tai daugiausia susiję su bendru JAV dolerių portfelyje laikomų vertybinių popierių rinkos kainų sumažėjimu.
- ECB administracinės išlaidos, įskaitant nusidėvėjimą, 2015 m. sudarė 864 mln. eurų (2014 m. – 677 mln. eurų). Tokį padidėjimą daugiausia lėmė pradėtas skaičiuoti pagrindinio ECB pastato nusidėvėjimas ir didesnės išlaidos, susijusios su BPM. 2014 m. per prižiūrimiems subjektams taikomus mokesčius ECB atgavo su BPM susijusias išlaidas tik už lapkričio ir gruodžio mėnesius, o 2015 m. surinktais priežiūros mokesčiais buvo padengtos visų metų priežiūros išlaidos. Todėl 2015 m. kitos pajamos išaugo iki 320 mln. eurų (2014 m. jos sudarė 96 mln. eurų).

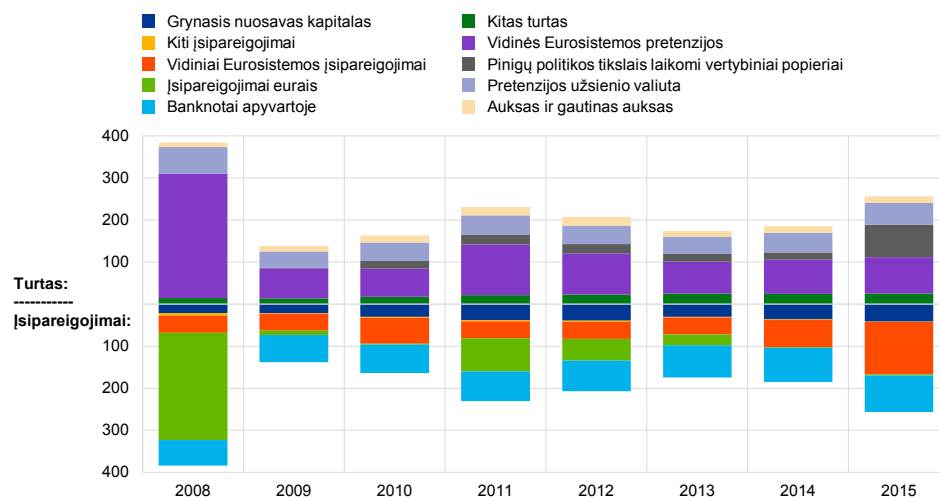
8 ECB finansinių ataskaitų ilgalaikė raida

Kaip 2008–2015 m. kito ECB balansas ir pelno (nuostolio) ataskaita bei jų sudedamosios dalys, parodyta 3 ir 4 pav.

3 pav.

ECB balansas 2008–2015 m.¹⁶

(mlrd. eurų)

Šaltinis: ECB.

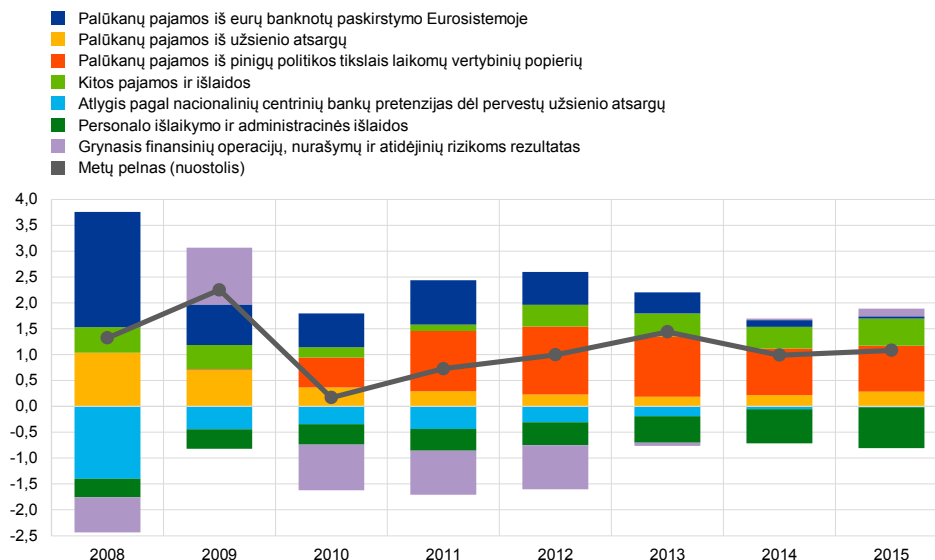
¹⁵ Išplėstinę TPP sudaro trečioji padengtų obligacijų pirkimo programa (POPP3), TUVPPP ir VSPP. Daugiau informacijos apie išplėstinę TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

¹⁶ Pagal vertes metų pabaigoje.

4 pav.

ECB pelno (nuostolio) ataskaita 2008–2015 m.

(mlrd. eurų)

Šaltinis: ECB.

ECB balansas, palyginti su 2008 m., sumažėjo iš esmės dėl to, kad Eurosistemos sandorių šalims pagerėjo finansavimo JAV doleriais sąlygos ir dėl to nuosekliai sumažėjo Eurosistemos siūlomų likvidumo didinimo JAV doleriais operacijų. Tai matyti iš sumažėjusių ECB vidinių Eurosistemos pretenzijų ir įsipareigojimų eurai. Vis dėlto 2014 m. ketvirtąjį ketvirtį ECB balansas pradėjo didėti, kai buvo pradėta pirkti padengtų obligacijų ir turtu užtikrintų vertybinių popierių pagal trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programą (POPP3) ir TUVPP. 2015 m. balansas toliau didėjo, nes pradėjus taikyti VSPP buvo įsigyta euro zonos vyriausybės išleistų vertybinių popierių. Atsiskaitymai už vertybinius popierius, įsigytus pagal visas šias programas, buvo vykdomi per sistemos TARGET2 sąskaitas, todėl atitinkamai išaugo ECB vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai.

ECB grynamajam pelnui per tą patį laikotarpį įtakos turėjo toliau nurodyti veiksniai.

- Pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma sumažėjo, todėl gerokai sumažėjo ir ECB senjoražo pajamos. 2015 m. vidutinė norma buvo 0,05 % (2008 m. – 4 %), todėl palūkanų pajamos iš apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies sumažėjo nuo 2,2 mlrd. eurų (2008 m.) iki 0,04 mlrd. eurų (2015 m.).
- Buvo atlikti pervedimai bendriesiems atidėjiniams užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms, ypač 2010–2012 m. Šiuo laikotarpiu rizikos atidėjiniams iš viso pervesta 3,5 mlrd. eurų, todėl atitinkama suma sumažėjo ataskaitose rodomas pelnas.
- Iš užsienio atsargų gaunamos palūkanų pajamos nuosekliai mažėjo – nuo 1,0 mlrd. eurų (2008 m.) iki 0,2 mlrd. eurų (2013 m.) – daugiausia dėl sumažėjusios JAV dolerio grąžos ir su tuo susijusio palūkanų pajamų iš JAV

dolerių portfelio sumažėjimo. Tačiau pastaruosius dvejus metus tendencija pasikeitė, ir 2015 m. ši suma buvo lygi 0,3 mlrd. eurų.

- Iš vertybinių popierių, įsigytų pagal turto pirkimo programas, per pastaruosius šešerius metus vidutiniškai buvo uždirbama 54 % ECB grynųjų palūkanų pajamų.
- Dėl BPM sukūrimo ir veiklos per pastaruosius dvejus metus gerokai išaugo personalo išlaikymo ir administracinės išlaidos. Vis dėlto su BPM susijusios išlaidos nuo 2014 m. lapkričio mėn. buvo dengiamos priežiūros subjektų mokamais mokesčiais.

ECB finansinės ataskaitos

2015 m. gruodžio 31 d. balansas

TURTAS	Pastabos Nr.	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Auksas ir gautinas auksas	1	15 794 976 324	15 980 317 601
Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2		
Iš TVF gautinos lėšos	2.1	714 825 534	669 336 060
Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	2.2	49 030 207 257	43 730 904 005
		49 745 032 791	44 400 240 065
Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2.2	1 862 714 832	1 783 727 949
Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais	3	52 711 983	2 120 620
Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais	4		
P pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	4.1	77 808 651 858	17 787 948 367
Vidinės Eurosistemos pretenzijos	5		
Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	5.1	86 674 472 505	81 322 848 550
Kitas turtas	6		
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	6.1	1 263 646 830	1 249 596 659
Kitas finansinis turtas	6.2	20 423 917 583	20 626 359 858
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	6.3	518 960 866	319 624 726
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	6.4	1 320 068 350	725 224 031
Kitas įvairus turtas	6.5	1 180 224 603	1 092 627 246
		24 706 818 232	24 013 432 520
Visas turtas		256 645 378 525	185 290 635 672

ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Banknotai apyvartoje	7	86 674 472 505	81 322 848 550
Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais	8		
Kiti įsipareigojimai	8.1	1 026 000 000	1 020 000 000
Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais	9	2 330 804 192	900 216 447
Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	10		
Indėliai, likučiai ir kiti įsipareigojimai	10.1	0	458 168 063
Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai	11		
Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas	11.1	40 792 608 418	40 553 154 708
Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai	11.2	83 083 520 309	23 579 372 965
		123 876 128 727	64 132 527 673
Kiti įsipareigojimai	12		
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	12.1	392 788 148	178 633 615
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	12.2	95 543 989	96 191 651
Kiti įvairūs įsipareigojimai	12.3	891 555 907	869 549 503
		1 379 888 044	1 144 374 769
Atidėjiniai	13	7 703 394 185	7 688 997 634
Perkainojimo sąskaitos	14	24 832 823 174	19 937 644 696
Kapitalas ir rezervai	15		
Kapitalas	15.1	7 740 076 935	7 697 025 340
Metų pelnas		1 081 790 763	988 832 500
Visi įsipareigojimai		256 645 378 525	185 290 635 672

2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pelno (nuostolio) ataskaita

	Pastabos Nr.	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	22.1	283 205 941	217 003 159
Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje	22.2	41 991 105	125 806 228
Kitos palūkanų pajamos	22.4	2 168 804 955	2 512 243 088
<i>Palūkanų pajamos</i>		<i>2 494 002 001</i>	<i>2 855 052 475</i>
Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų	22.3	(17 576 514)	(57 015 146)
Kitos palūkanų išlaidos	22.4	(1 001 272 846)	(1 262 336 836)
<i>Palūkanų išlaidos</i>		<i>(1 018 849 360)</i>	<i>(1 319 351 982)</i>
Grynosios palūkanų pajamos	22	1 475 152 641	1 535 700 493
Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	23	214 433 730	57 260 415
Finansinio turto ir pozicijų nurašymai	24	(64 053 217)	(7 863 293)
Pervedimai į atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms ir iš jų		0	(15 009 843)
Grynasis finansinių operacijų, nurašymų ir atidėjinių rizikoms rezultatas		150 380 513	34 387 279
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)	25, 26	268 332 261	28 158 654
Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse	27	908 109	780 935
Kitos pajamos	28	51 023 378	67 253 502
Visos grynosios pajamos		1 945 796 902	1 666 280 863
Personalo išlaikymo išlaidos	29	(440 844 142)	(301 142 390)
Administracinės išlaidos	30	(351 014 617)	(353 579 537)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos		(64 017 361)	(15 312 728)
Banknotų gamybos paslaugos	31	(8 130 019)	(7 413 708)
Metų pelnas		1 081 790 763	988 832 500

2016 m. vasario 9 d., Frankfurtas prie Maino

Europos Centrinis Bankas

Mario Draghi
Pirmininkas

Apskaitos politika¹⁷

Finansinių ataskaitų forma ir pateikimas

ECB finansinės ataskaitos parengtos siekiant teisingai parodyti ECB finansinę būklę ir jo veiklos rezultatus. Jos parengtos laikantis toliau aprašytos apskaitos politikos¹⁸, kurią ECB valdančioji taryba laiko tinkama atsižvelgdama į centrinio banko veiklos pobūdį.

Apskaitos principai

Vadovautasi šiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, įvykių po balanso pripažinimo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Turtas arba įsipareigojimai balanse pripažįstami tik tada, kai tikėtina, kad ECB gaus ar perleis visą susijusią būsimą ekonominę naudą, prisiims iš esmės visą su juo susijusią riziką ir gaus visus susijusius atlygius, ir kai turto kainą arba vertę ar įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti.

Apskaitos pagrindas

Ataskaitos parengtos remiantis įsigijimo verte, pakoreguota pagal apyvartinių vertybinių popierių (išskyrus pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius), aukso ir viso kito balansinio bei nebalansinio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta rinkos vertę.

Finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai į apskaitą įtraukiami taikant atsiskaitymo dienos metodą.

Išskyrus neatidėliotinus vertybinių popierių sandorius, finansinių priemonių užsienio valiuta sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose sandorio sudarymo dieną. Atsiskaitymo dieną įrašai nebalansinėse sąskaitose panaikinami ir sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose. Užsienio valiutos pirkimai ir pardavimai turi įtakos grynajai užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir tą pačią dieną apskaičiuojami dėl pardavimų susidarę realizuoti rezultatai. Su finansinėmis

¹⁷ ECB apskaitos politika išsamiai aptariama 2010 m. lapkričio 11 d. Sprendime ECB/2010/21, OL L 35, 2011 2 9, p. 1. Naujausi šio sprendimo pakeitimai priimti 2015 m. liepos 2 d. Sprendimu ECB/2015/26, OL L 193, 2015 7 21, p. 134.

¹⁸ Tokia politika atitinka ECBS statuto 26 straipsnio 4 dalies nuostatas. Pagal šio straipsnio nuostatas reikalaujama suderinto požiūrio į taisykles, reglamentuojančias Euro sistemos operacijų apskaitą ir finansinę atskaitomybę.

priemonėmis užsienio valiuta susijusios sukauptos palūkanos, premijos ir nuolaidos apskaičiuojamos ir į apskaitą įrašomos kasdien, taip pat šios sukauptos sumos kasdien daro įtaką užsienio valiutos pozicijai.

Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta

Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal balanso dienos užsienio valiutos kursą. Pajamos ir išlaidos perskaičiuojamos pagal jų įrašymo į apskaitą dienos užsienio valiutos kursą. Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, įskaitant balansines ir nebalansines priemones, perkainojami atskirai pagal kiekvieną valiutą.

Turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta perkainojimas pagal rinkos kainas apskaitoje parodomas atskirai nuo perkainojimo pagal valiutos kursą.

Auksas vertinamas metų pabaigoje buvusia rinkos kaina. Perkainojant auksą, atskirai neišskiriama aukso kainos ir užsienio valiutų kurso įtaka. Auksas perkainojamas pagal vienos Trojos uncijos aukso kainą eurai. Ji 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais perskaičiuota pagal euro ir JAV dolerio 2015 m. gruodžio 31 d. kursą.

Specialiosios skolinimosi teisės (SST) apibrėžiamos kaip valiutų krepšelis. Perkainojant ECB turimas SST, jų vertė apskaičiuota kaip keturių pagrindinių valiutų (JAV dolerio, euro, Japonijos jenos ir svaro sterlingų) kursų svartinė suma, perskaičiuota į eurus 2015 m. gruodžio 31 d.

Vertybiniai popieriai

Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

Šiuo metu pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

Kiti vertybiniai popieriai

Apyvartiniai vertybiniai popieriai (kiti nei pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai) ir panašūs aktyvai vertinami balanso dienos vidutinėmis rinkos kainomis arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai. Su vertybiniais popieriais susiję pasirinkimo sandoriai vertinimo tikslais nėra atskiriami. 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams buvo naudojamos 2015 m. gruodžio 30 d. vidutinės rinkos kainos. Nelikvidūs nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

Pajamų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kurį buvo uždirbtos arba patirtos¹⁹. Iš užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos įtraukiamos į pelno (nuostolio) ataskaitą. Tokios realizuotosios pajamos ir išlaidos skaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo turto vidurkinę kainą.

Nerealizuotasis prieaugis nėra pripažįstamas pajamomis, o pervedamas tiesiogiai į perkainojimo sąskaitą.

Nerealizuotieji nuostoliai metų pabaigoje įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą, jei jie viršija ankstesnį perkainojimo prieaugį, įrašytą į atitinkamą perkainojimo sąskaitą. Nerealizuotasis nuostolis, patirtas dėl atskiro vertybinio popieriaus, atskiros valiutos ar aukso, nedengiamas kitų vertybinių popierių, valiutų ar aukso nerealizuotuoju prieaugiu. Jei susidaręs kurio nors straipsnio nerealizuotasis nuostolis buvo įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitą, šio straipsnio vidurkinė kaina sumažinama iki valiutų kurso ir (arba) rinkos kainos, buvusių metų pabaigoje. Palūkanų normų apsiskeitimo sandorių nerealizuotasis nuostolis, kuris metų pabaigoje įtraukiamas į pelno (nuostolio) ataskaitą, amortizuojamas paskesniais metais.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą ir nėra panaikinami paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su pastebimu įvykiu, įvykusi po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Vertybinių popierių premijos ar nuolaidos apskaičiuojamos ir apskaitoje parodomos kaip palūkanų pajamų dalis ir amortizuojamos per sutartinį laikotarpį, likusį iki vertybinių popierių išpirkimo.

Grįžtamieji sandoriai

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas ECB perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandorių atveju vertybiniai popieriai parduodami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje atpirkti juos iš sandorio šalies už sutartą kainą. Atpirkimo skolinimosi sandoriai parodyti kaip įkaitu užtikrintas indėlis balanso įsipareigojimų dalyje. Pagal tokį susitarimą parduoti vertybiniai popieriai ir toliau rodomi ECB balanse.

Atpirkimo investavimo sandorių atveju vertybiniai popieriai įsigijami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje parduoti juos sandorio šaliai už sutartą kainą. Atpirkimo investavimo sandoriai parodyti kaip įkaitu užtikrintos paskolos balanso turto dalyje, nerodant ECB turimų vertybinių popierių pokyčio.

¹⁹ Administracinėms sukauptoms sumoms ir atidėjiniams sudaryti taikoma 100 000 eurų minimali riba.

Grįžtamieji sandoriai (įskaitant vertybinių popierių skolinimo sandorius), sudaryti pagal automatizuotą vertybinių popierių skolinimo programą (AVPSP), balanse parodomi tik tada, jeigu į ECB sąskaitą pervedamas piniginis įkaitas. 2015 m. piniginių įkaitų, susijusių su tokiais sandoriais, ECB negavo.

Nebalansinės priemonės

Valiutos priemonės, būtent išankstiniai užsienio valiutų keitimo sandoriai, valiutų apsisikeitimo sandorių išankstinės dalys ir kitos valiutos priemonės, pagal kurias viena valiuta keičiama į kitą valiutą tam tikrą dieną ateityje, įtraukiamos į grynąją užsienio valiutos poziciją, siekiant apskaičiuoti su operacijomis užsienio valiuta susijusias pajamas ir išlaidas.

Palūkanų normų priemonės perkainojamos atskirai pagal kiekvieną priemonę. Galiojančių palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsisikeitimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, kasdieniai kintamosios maržos pokyčiai rodomi pelno (nuostolio) ataskaitoje. Išankstinius vertybinių popierių sandorius ir palūkanų normų apsisikeitimo sandorius, už kuriuos nėra atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, ECB vertina taikydamas visuotinai priimtus vertinimo metodus ir rinkoje galiojusias kainas, palūkanų normas ir diskonto normas, taikytinas laikotarpiui nuo atsiskaitymo pagal sandorį iki vertinimo dienos.

Įvykiai po balanso

Turto ir įsipareigojimų vertė tikslinama dėl įvykių, kurie pasireiškė laikotarpiu tarp metų balanso dienos ir dienos, kai Vykdomoji valdyba suteikia leidimą ECB metines finansines ataskaitas teikti Valdančiajai tarybai tvirtinti, jeigu tokie įvykiai daro reikšmingą įtaką turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną.

Svarbūs įvykiai po balanso, nedarantys įtakos turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną, atskleidžiami pastabose.

Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai

Vidiniai ECBS likučiai susidaro daugiausia dėl tarptautinių mokėjimų ES viduje, kurie vykdomi centrinio banko pinigais eurais. Didžiąją šių operacijų dalį inicijuoja privatūs subjektai (kredito įstaigos, bendrovės ir privatūs asmenys). Mokėjimai atliekami per sistemą TARGET2 – Transeuropinę automatizuotą realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemą. Dėl jų ES centrinių bankų sąskaitose, esančiose sistemoje TARGET2, susidaro abipusiai likučiai. Šie abipusiai likučiai kasdien yra dengiami tarpusavyje ir tada priskiriami ECB, kiekvienam NCB paliekant vieną grynąją poziciją tik ECB atžvilgiu. ECB apskaitos sistemoje ši pozicija rodo kiekvieno NCB grynąją pretenziją ar įsipareigojimą visai ECBS. Ir euro zonos NCB vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę sistemoje TARGET2 ECB atžvilgiu, ir kiti vidiniai Eurosistemos likučiai eurais (pvz., tarpinis pelno paskirstymas NCB) ECB

balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija ir parodyti straipsnyje *Kitos vidinės Eurosistemos gryniosios pretenzijos* arba *Kiti vidiniai Eurosistemos gryniesi įsipareigojimai*. Ne euro zonos NCB vidiniai ECBS likučiai ECB atžvilgiu, atsiradę dėl jų dalyvavimo sistemoje TARGET2²⁰, parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*.

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje, kaip atskiras turtas grynėja jo verte įtraukiami į straipsnį *Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl prie Eurosistemos prisijungusių NCB į ECB pervestų užsienio atsargų, išreikšti eurais ir parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*.

Ilgalaikiam turtui taikomi reikalavimai

Ilgalaikis turtas, įskaitant nematerialųjį turtą, bet išskyrus žemę ir meno kūrinius, parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu. Žemė ir meno kūriniai parodomi įsigijimo verte. Pagrindinio ECB pastato nusidėvėjimui skaičiuoti jo įsigijimo vertė paskirstyta į atitinkamas dalis, kurios bus nudėvimos per nustatytą jų naudingo tarnavimo laikotarpį. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį metodą per numatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, pradedant kitu ketvirčiu po to, kai turtas perduotas naudoti. Nustatyti tokie pagrindinių turto grupių naudingo tarnavimo laikotarpiai:

Pastatai	20, 25 arba 50 metų
Įranga pastatuose	10 arba 15 metų
Techninė įranga	4, 10 arba 15 metų
Kompiuteriai, susijusi kompiuterinė ir programinė įranga, transporto priemonės	4 metai
Baldai	10 metų

Dabartinių ECB nuomojamų patalpų kapitalizuotų remonto išlaidų nusidėvėjimo laikotarpis pakoreguotas atsižvelgiant į visus įvykius, turinčius įtakos numatytam šio turto naudingo tarnavimo laikotarpiui.

Mažiau kaip 10 000 eurų kainavęs ilgalaikis turtas nurašomas įsigijimo metais.

Pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus atitinkantis, bet dar nebaigtas statyti ar vystyti turtas rodomas straipsnyje *Nebaigta statyba*. Į atitinkamo ilgalaikio turto straipsnį tokio turto įsigijimo vertė perkeliama perdavus jį naudoti.

²⁰ 2015 m. gruodžio 31 d. sistemoje TARGET2 dalyvavo šie euro zonai nepriklausantys NCB: *Българска народна банка* (Bulgarijos nacionalinis bankas), *Danmarks Nationalbank*, *Narodowy Bank Polski* ir *Banca Națională a României*.

ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos

ECB savo tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams taiko apibrėžtų išmokų planą.

Tarnautojų pensijų planas finansuojamas turtu, laikomu ilgalaikiame išmokų tarnautojams fonde. ECB ir jo tarnautojų privalomosios įmokos sudaro atitinkamai 19,5 % ir 6,7 % bazinės algos ir yra rodomos plano apibrėžtų išmokų dalyje. Tarnautojai gali savanoriškai mokėti papildomas įmokas pagal apibrėžtų įmokų planą, pagal kurį būtų galima teikti papildomų išmokų²¹. Šios papildomos išmokos nustatomos pagal savanoriškų įmokų sumą ir grąžą, gautą investavus šias įmokas.

ECB vykdomosios valdybos narių ir ECB įdarbintų Priežiūros valdybos narių išmokoms, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas. Tarnautojų atveju įmokomis nepadengtų išmokų planas taikomas išmokoms, pasibaigus tarnautojų darbo santykiams, išskyrus pensijas, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms.

Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai

Su apibrėžtų išmokų planais susiję įsipareigojimai, parodyti balanso straipsnyje *Kiti įsipareigojimai*, apskaičiuojami kaip apibrėžtų išmokų įsipareigojimų dabartinės vertės balanso dieną ir pensijų plano turto, skirto įsipareigojimams padengti, tikrosios vertės skirtumas.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimus kasmet apskaičiuoja nepriklausomi aktuarai pagal planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Dabartinė apibrėžtų išmokų įsipareigojimų vertė apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimojus pinigų srautus, taikant balanso dieną galiojusias rinkos palūkanų normas, nustatytas pagal eurus išreikštų aukštos kokybės įmonių obligacijų, kurių išpirkimo terminas atitinka pensinių įsipareigojimų terminą, rinkos pajamingumą.

Aktuarinis pelnas (nuostolis) gali susidaryti dėl tikslinimų, kai tikrasis rezultatas skiriasi nuo ankstesnių aktuarinių prielaidų, ir aktuarinių prielaidų pokyčių.

Grynųjų apibrėžtų išmokų išlaidos

Grynųjų apibrėžtų išmokų išlaidos padalytos į sudedamąsias dalis, parodytas pelno (nuostolio) ataskaitoje, o išmokų tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas parodytas balanso straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*.

²¹ Tarnautojas už sukauptas savanoriškų įmokų lėšas išėjimo į pensiją metu gali įgyti papildomą pensiją. Nuo to momento ši pensija įtraukiama į apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Grynąją sumą, parodytą pelno (nuostolio) ataskaitoje, sudaro:

- a) einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė;
- b) grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, apskaičiuotos taikant diskonto normas;
- c) visų pervertinimų, susijusių su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, suma.

Grynąją sumą, parodytą straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*, sudaro:

- a) aktuarinis pelnas (nuostolis), susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimais;
- b) faktinė pensijų plano turto grąža, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus;
- c) bet koks viršutinės turto ribos poveikio pasikeitimas, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Kiekvienais metais šias sumas įvertina nepriklausomi aktuarai, kad apskaičiuotų, kokią įsipareigojimų sumą įrašyti į finansinę ataskaitą.

Banknotai apyvartoje

ECB ir euro zonos NCB, kartu sudarantys Eurosistemą, leidžia eurų banknotus²². Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą²³.

ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, kuri balanse parodyta įsipareigojimų dalies straipsnyje *Banknotai apyvartoje*. ECB tenkanti dalis visoje eurų banknotų emisijoje užtikrinama pretenzijomis NCB. Šios palūkanas uždirbančios pretenzijos²⁴ parodytos postraipsnyje *Vidinės Eurosistemos pretenzijos: pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Su šiomis pretenzijomis susijusios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*.

²² 2010 m. gruodžio 13 d. Sprendimas ECB/2010/29 dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 26, su pakeitimais.

²³ Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB daliai visoje eurų banknotų emisijoje.

²⁴ 2010 m. lapkričio 25 d. Sprendimas ECB/2010/23 dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 17, su pakeitimais.

Tarpinis pelno paskirstymas

Suma, lygi ECB pajamų iš eurų banknotų apyvartoje ir iš vertybinių popierių, įsigytų pagal a) VPRP, b) POPP3, c) TUVPPP ir d) VSPP, sumai, pripažįstama mokėtina euro zonos NCB tais finansiniais metais, kuriais buvo sukaupta. Jei ECB valdančioji taryba nenusprendžia kitaip, šią sumą ECB paskirsto kitų metų sausio mėn. kaip tarpinį pelną²⁵. Paskirstoma visa suma, nebent ji yra didesnė negu tų metų ECB grynasis pelnas arba Valdančioji taryba priima sprendimą šias pajamas pervesti į atidėjinius, susijusius su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti sumažinti pajamas, gautas iš eurų banknotų apyvartoje, ECB patirtomis išlaidomis, susijusiomis su eurų banknotų išleidimu ir tvarkymu.

Kitos sritys

Atsižvelgdama į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį, ECB vykdomoji valdyba mano, kad pinigų srautų ataskaitos paskelbimas nesuteiktų finansinių ataskaitų skaitytojams papildomos svarbios informacijos.

Pagal ECBS statuto 27 straipsnį ir remiantis Valdančiosios tarybos rekomendacija, ES Taryba pritarė *Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* paskyrimui ECB išorės auditoriumi penkeriems metams – iki 2017 finansinių metų pabaigos.

²⁵ 2014 m. gruodžio 15 d. ECB sprendimas (ES) 2015/298 dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (ECB/2014/57) (nauja redakcija), OL L 53, 2015 2 25, p. 24.

Pastabos dėl balanso

1 Auksas ir gautinas auksas

2015 m. gruodžio 31 d. ECB turėjo 16 229 522 uncijas²⁶ grynojo aukso (2014 m. – 16 178 193 uncijas). Turimas aukso kiekis padidėjo dėl to, kad, Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą, Lietuvos bankas pervedė į ECB 51 329 uncijas grynojo aukso²⁷. Nors ECB turimo grynojo aukso kiekis padidėjo, tačiau jo vertė eurais sumažėjo dėl 2015 m. nukritusios aukso kainos (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta* ir 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

2 Pretenzijos ne euro zonos ir euro zonos rezidentams užsienio valiuta

2.1 Iš TVF gautinos lėšos

Šis turtas – tai 2015 m. gruodžio 31 d. ECB turėtos SST. Jis susidaro pagal dvišalį susitarimą su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF) dėl SST pirkimo ir pardavimo. Pagal jį TVF gali ECB vardu susitarti dėl SST pardavimo ar pirkimo už eurus, neperžengdamas nustatytos didžiausios ir mažiausios apimtys. Apskaitoje SST traktuojamos kaip užsienio valiuta (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*). ECB turimų SST bendra vertė eurais 2015 m. padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu pabrangusių SST.

2.2 Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas bei Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiuos du straipsnius sudaro likučiai bankų sąskaitose ir paskolos užsienio valiuta bei investicijos į vertybinius popierius, išreikštus JAV doleriais ir Japonijos jonomis:

Pretenzijos ne euro zonos rezidentams	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	4 398 616 340	2 618 332 591	1 780 283 749
Pinigų rinkos indėliai	1 666 345 182	1 035 952 558	630 392 624
Atpirkimo investavimo sandoriai	831 266 648	986 131 163	(154 864 515)
Investicijos į vertybinius popierius	42 133 979 087	39 090 487 693	3 043 491 394
Iš viso	49 030 207 257	43 730 904 005	5 299 303 252

²⁶ Tai atitinka 504,8 tonas.

²⁷ Pavedimas, kurio vertė sudarė 50,7 mln. eurų, į apskaitą įtrauktas 2015 m. sausio 1 d.

Pretenzijos euro zonos rezidentams	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	953 098	4 035 172	(3 082 074)
Pinigų rinkos indėliai	1 861 761 734	1 599 827 033	261 934 701
Atpirkimo investavimo sandoriai	0	179 865 744	(179 865 744)
Iš viso	1 862 714 832	1 783 727 949	78 986 883

2015 m. sumos šiuose straipsniuose padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu pabrangusių JAV dolerio ir Japonijos jenos.

Be to, Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas į ECB pervedė užsienio atsargų JAV doleriais, kurių vertė buvo 287,9 mln. eurų.

2015 m. gruodžio 31 d. ECB grynoji užsienio valiutos pozicija JAV doleriais ir Japonijos jenomis²⁸ buvo tokia:

	2015 (mln. valiutos vienetų)	2014 (mln. valiutos vienetų)
JAV doleriai	46 382	45 649
Japonijos jenos	1 085 596	1 080 094

3 Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais

2015 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė likučiai sąskaitose įstaigose, kurios yra euro zonos rezidentės.

4 Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais

4.1 Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

2015 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė vertybiniai popieriai, kuriuos ECB įsigijo pagal tris POPP, VPRP, TUVPPP ir VSPP.

Pirkimai pagal POPP1 buvo vykdomi iki 2010 m. birželio 30 d., o POPP2 baigta 2012 m. spalio 31 d. VPRP baigta 2012 m. rugsėjo 6 d.

2015 m. turto pirkimai pagal POPP3 ir TUVPPP buvo išplėsti viešojo sektoriaus pirkimo programa (VSPP)²⁹. POPP3, TUVPPP ir VSPP kartu sudaro išplėstinę turto pirkimo programą (TPP)³⁰. Kartu paėmus, NCB ir ECB per mėnesį vidutiniškai

²⁸ Šias atsargas sudaro turtas, atėmus įsipareigojimus atitinkama užsienio valiuta, kuris yra užsienio valiutos perkainojimo objektas ir kuris įtrauktas į eilutes *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos, Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai* (įsipareigojimų pusėje) bei *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*, taip pat atsižvelgiant į išankstinius užsienio valiutų keitimo sandorius ir valiutų apsikaitimo sandorius užsienio valiuta, parodytus nebalansiniuose straipsniuose. Finansinių priemonių užsienio valiuta perkainojimo dėl kainos prieaugis neįtraukiamas.

²⁹ Pagal šią programą ECB ir NCB antrinėje rinkoje gali pirkti vertybinius popierius eurais, išleistus euro zonos centrinės, regioninės ar vietos valdžios, euro zonoje veikiančių pripažintų agentūrų ir euro zonoje veikiančių tarptautinių organizacijų bei daugiašalių plėtros bankų.

³⁰ Daugiau informacijos apie išplėstinę TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

nuperka turto už 60 mlrd. eurų. Turto pirkimą planuojama vykdyti iki 2017 m. kovo pabaigos, tačiau bet kokių atveju tol, kol Valdančioji taryba įsitikins, kad infliacijos raida vėl tapo tvari ir atitinka siekį, kad vidutiniu laikotarpiu infliacija būtų mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio.

Pagal visas šešias programas įsigyti vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vertybiniai popieriai*). Kasmetiniai vertės sumažėjimo įvertinimo testai atliekami remiantis tikėtinomis atgauti sumomis pagal metų pabaigos būklę. Juos tvirtina Valdančioji taryba. Pagal šių metų vertės sumažėjimo įvertinimo testo rezultatus, buvo tik vienas vertės sumažėjimo rodiklis, susijęs su VPRP portfeliu. Tačiau šis rodiklis neturėjo įtakos numatomiems būsimiesiems pinigų srautams, kuriuos ECB turėtų gauti, todėl 2015 m. į apskaitą nebuvo įtraukta jokių nuostolių.

ECB turimų vertybinių popierių amortizuota savikaina, kaip ir rinkos vertė³¹ (ji neparodoma nei balanse, nei pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet pateikiama čia tik dėl palyginimo), buvo tokia:

	2015 (eurais)		2014 (eurais)		Pokytis (eurais)	
	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė	Amortizuota savikaina	Rinkos vertė
Pirmoji padengtų obligacijų pirkimo programa	1 786 194 503	1 898 990 705	2 395 178 568	2 576 479 183	(608 984 065)	(677 488 478)
Antroji padengtų obligacijų pirkimo programa	933 230 549	1 013 540 352	1 249 397 951	1 367 880 767	(316 167 402)	(354 340 415)
Trečioji padengtų obligacijų pirkimo programa	11 457 444 451	11 396 084 370	2 298 798 185	2 314 787 199	9 158 646 266	9 081 297 171
Vertybinių popierių rinkų programa	8 872 443 668	10 045 312 608	10 100 343 269	11 247 795 991	(1 227 899 601)	(1 202 483 383)
Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programa	15 321 905 622	15 220 939 054	1 744 230 394	1 742 441 349	13 577 675 228	13 478 497 705
Viešojo sektoriaus turto pirkimo programa	39 437 433 065	39 372 318 024	–	–	39 437 433 065	39 372 318 024
Iš viso	77 808 651 858	78 947 185 113	17 787 948 367	19 249 384 489	60 020 703 491	59 697 800 624

Pagal a) pirmąją ir antrąją POPP ir b) VPRP laikomų portfelių amortizuota savikaina sumažėjo dėl išpirkimų.

Valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su pagal visas šias programas įsigytais vertybiniais popieriais.

5 Vidinės Eurosistemos pretenzijos

5.1 Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje

Šį straipsnį sudaro ECB pretenzijos euro zonos NCB atžvilgiu dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*). Atlyginimai už šias pretenzijas apskaičiuojami kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo

³¹ Nurodytos rinkos vertės yra orientacinės, apskaičiuojamos pagal rinkoje kotiruojamas kainas. Jei kotiruojamų kainų nėra, rinkos kainos apskaičiuojamos taikant Eurosistemos vidinius modelius.

operacijų aukcionuose (žr. 22.2 pastabą *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Euro sistemoje*).

6 Kitas turtas

6.1 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

2015 m. gruodžio 31 d. šį turtą sudarė tokie straipsniai:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Įsigijimo vertė			
Žemė ir pastatai	1 027 242 937	997 154 850	30 088 087
Įranga pastatuose	219 897 386	212 838 181	7 059 205
Kompiuteriai ir programinė įranga	77 350 193	71 812 322	5 537 871
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	92 000 437	82 854 876	9 145 561
Nebaigta statyba	244 590	16 163 065	(15 918 475)
Kitas ilgalaikis turtas	9 453 181	8 241 408	1 211 773
Visa įsigijimo vertė	1 426 188 724	1 389 064 702	37 124 022
Sukauptas nusidėvėjimas			
Žemė ir pastatai	(79 468 891)	(88 477 513)	9 008 622
Įranga pastatuose	(15 827 521)	(72 342)	(15 755 179)
Kompiuteriai ir programinė įranga	(45 530 493)	(38 380 961)	(7 149 532)
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	(20 831 615)	(11 908 686)	(8 922 929)
Kitas ilgalaikis turtas	(883 374)	(628 541)	(254 833)
Visas sukauptas nusidėvėjimas	(162 541 894)	(139 468 043)	(23 073 851)
Grynoji likutinė vertė	1 263 646 830	1 249 596 659	14 050 171

2014 m. lapkričio mėn. naujasis ECB pastatas atiduotas eksploatuoti, todėl pagal ECB apskaitos politiką (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Ilgalaikiam turtui taikomi reikalavimai*) naujojo pastato nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo 2015 m. sausio mėn.

Sumažėjimą straipsnyje *Nebaigta statyba* daugiausia nulėmė baigtas turto, susijusio su nauju ECB pastatu, vystymas, kuris 2014 m. gruodžio 31 d. dar vyko. Su tuo susijusi vertė 2015 m. buvo perkelta į atitinkamą ilgalaikio turto straipsnį. Dėl šio perkėlimo ir kitos su nauju ECB pastatu susijusios vykdytos veiklos 2015 m. padidėjo *Žemės ir pastatų* įsigijimo vertė.

2015 m. žemės ir pastatų sukauptas nusidėvėjimas sumažėjo dėl kapitalizuotų remonto išlaidų, susijusių su nebe naudojamais objektais, visiško nurašymo.

6.2 Kitas finansinis turtas

Šį straipsnį sudaro ECB nuosavų lėšų investicijos³², jos yra tiesioginis ECB kapitalo ir rezervų atitikmuo, taip pat kitas finansinis turtas, apimantis ECB turimas 3 211 Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) akcijų, jos į apskaitą įtrauktos įsigijimo verte – 41,8 mln. eurų.

Šį straipsnį sudaro:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose eurais	30 000	4 684 410	(4 654 410)
Vertybiniai popieriai eurais	19 192 975 459	19 091 635 302	101 340 157
Atpirkimo investavimo sandoriai eurais	1 188 997 789	1 488 138 078	(299 140 289)
Kitas finansinis turtas	41 914 335	41 902 068	12 267
Iš viso	20 423 917 583	20 626 359 858	(202 442 275)

Viena iš šio straipsnio sumažėjimo priežasčių yra ta, kad buvo atsiskaityta už atpirkimo sandorius, kurie galiojo 2014 m. gruodžio 31 d. (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

6.3 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2015 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių verte, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės* bei *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusių palūkanų normų apskaitos sandorių perkainojimo prieaugiai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apskaitos sandoriai*).

6.4 Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

2015 m. į šį straipsnį įtrauktos sukauptos vertybinių popierių atkarpos palūkanos, įskaitant nupirktą atkarpą, kurių suma sudarė 1 186,6 mln. eurų (2014 m. – 603,9 mln. eurų (žr. 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolas ir kitas išorės turtas* ir *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai euro valiuta* ir 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

³² Vykdyti atpirkimo skolinimosi sandoriai, susiję su nuosavų lėšų portfelio valdymu, įtraukti į straipsnį *Kiti įvairūs įsipareigojimai* įsipareigojimų dalyje (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

Į šį straipsnį įtrauktos ir 33,2 mln. eurų vertės (2014 m. – 25,5 mln. eurų) sukauptos palūkanos už sistemos TARGET2 likučius, gautinos už 2015 m. gruodžio mėn., ir sukauptos 10,8 mln. eurų vertės (2014 m. – 10,0 mln. eurų) gautinos palūkanos už ECB pretenzijas, susijusias su paskutinio ketvirčio eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Šiame straipsnyje taip pat parodytos a) iš bendrų Eurosistemos projektų sukauptos pajamos (žr. 28 pastabą *Kitos pajamos*), b) už kitą finansinį turtą sukauptos palūkanų pajamos ir c) įvairūs išankstiniai mokėjimai.

6.5 Kitas įvairus turtas

Šį straipsnį daugiausia sudaro sukaupta suma pagal tarpinį ECB pelno paskirstymą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas* ir 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*).

Į jį taip pat įtraukti su valiutų apsisikeitimo sandoriais ir išankstiniais valiutų keitimo sandoriais, galiojusiais 2015 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai, kurie susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurai (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

7 Banknotai apyvartoje

Šiame straipsnyje parodyta visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalis (8 %) (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

8 Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurai

8.1 Kiti įsipareigojimai

Šiame straipsnyje parodomi Euro bankų asociacijos (EBA) narių indėliai, naudojami kaip įkaitas, pateikiamas ECB vykdant EBA mokėjimus per sistemą TARGET2.

9 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurai

2015 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė 1,5 mlrd. eurų (2014 m. – 0,9 mlrd. eurų) – tai ne euro zonos centrinių bankų likučiai ECB, susidarę dėl per sistemą TARGET2 įvykdytų sandorių ar jų dalių. Šių likučių padidėjimą 2015 m. lėmė ne euro zonos rezidentų mokėjimai euro zonos rezidentams (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*).

Į šį straipsnį buvo įtraukta ir 0,8 mlrd. eurų suma (2014 m. – 0 eurų), susijusi su nuolatiniu abipusio valiutos apsisikeitimo susitarimu su Federalinio rezervo sistema.

Vadovaudamasi šiuo susitarimu, Federalinio rezervo sistema per apsikeitimo sandorius ECB suteikia JAV dolerių. Šiais sandoriais siekiama Eurosistemos sandorių šalims pasiūlyti trumpalaikį finansavimą JAV doleriais. ECB tuo pat metu sudaro kompensacinius apsikeitimo sandorius (angl. *back-to-back swap transactions*) su euro zonos NCB, kurie panaudoja suteiktas lėšas vykdydami likvidumą didinančias grįžtamųjų sandorių operacijas su Eurosistemos sandorių šalimis. Dėl kompensacinių apsikeitimo sandorių susidaro vidiniai Eurosistemos – tarp ECB ir NCB – likučiai (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*). Be to, dėl apsikeitimo sandorių, sudarytų su Federalinio rezervo sistema ir euro zonos NCB, susidaro išankstinės pretenzijos ir įsipareigojimai, parodomi nebalansinėse sąskaitose (žr. 19 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*).

10 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta

10.1 Indėliai, likučiai ir kiti įsipareigojimai

2014 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė įsipareigojimai, susidarę pagal su ne euro zonos rezidentais sudarytus atpirkimo skolinimosi sandorius, susijusius su ECB užsienio valiutos atsargų valdymu.

2015 m. gruodžio 31 d. įsipareigojimų, susijusių su tokiomis operacijomis, nebebuvo.

11 Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai

11.1 Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas

Šiame straipsnyje parodomi įsipareigojimai euro zonos NCB, susidarę dėl jų į ECB pervestų užsienio valiutos atsargų, jiems prisijungus prie Eurosistemos.

	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (eurais)	2014 m. gruodžio 31 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	1 435 910 943	1 435 910 943
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 429 623 058	10 429 623 058
<i>Eesti Pank</i>	111 729 611	111 729 611
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	672 637 756	672 637 756
<i>Bank of Greece</i>	1 178 260 606	1 178 260 606
<i>Banco de España</i>	5 123 393 758	5 123 393 758
<i>Banque de France</i>	8 216 994 286	8 216 994 286
<i>Banca d'Italia</i>	7 134 236 999	7 134 236 999
<i>Central Bank of Cyprus</i>	87 679 928	87 679 928
<i>Latvijas Banka</i>	163 479 892	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	117 640 617	117 640 617
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	37 552 276	37 552 276
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320 070 006	2 320 070 006
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 137 636 925	1 137 636 925
<i>Banco de Portugal</i>	1 010 318 483	1 010 318 483
<i>Banka Slovenije</i>	200 220 853	200 220 853
<i>Národná banka Slovenska</i>	447 671 807	447 671 807
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728 096 904	728 096 904
Iš viso	40 792 608 418	40 553 154 708

Lietuvos bankui nustatyta 239 453 710 eurų pretenzija, siekiant užtikrinti, kad šios pretenzijos ir kitų eurą įsivedusių valstybių narių NCB kredituotos bendros pretenzijų sumos santykis būtų lygus Lietuvos banko dalies ECB kapitalo pasirašymo rakte ir kitų euro zonos NCB bendros dalies šiame rakte santykiui. Skirtumas tarp šios pretenzijos ir pervesto turto vertės (žr. 1 pastabą *Auksas ir gautinas auksas*, 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas bei Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta*) buvo įskaitytas kaip dalis Lietuvos banko įnašų, kurie turi būti sumokėti pagal ECBS statuto 48 straipsnio 2 dalį į ECB rezervus ir atidėjinius, atitinkančius ECB atsargas 2014 m. gruodžio 31 d. (žr. 13 pastabą *Atidėjiniai* ir 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

Atlygis už šiuos įsipareigojimus skaičiuojamas kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, koreguojant šį atlygį taip, kad aukso daliai tenkanti grąža būtų nulinė (žr. 22.3 pastabą *Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų*).

11.2 Kiti vidiniai Eurosistemos gryniesi įsipareigojimai

2015 m. šį straipsnį daugiausia sudarė euro zonos NCB likučiai ECB atžvilgiu sistemoje TARGET2 (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Grynąjį šios pozicijos padidėjimą daugiausia lėmė vertybinių popierių pirkimas pagal išplėstinę TPP (žr. 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai euro valiuta*), jo atsiskaitymai buvo vykdomi per sistemos TARGET2 sąskaitas. Pirkimo poveikį iš dalies sumažino a) pagal VPRP ir pirmąsias dvi POPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimas, kurio atsiskaitymai taip pat

atlikti per sistemos TARGET2 sąskaitas, b) padidėjusi kompensacinių apskaitos sandorių, sudarytų su NCB vykdančių likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apimtis ir c) euro zonos rezidentų mokėjimai per sistemą TARGET2 ne euro zonos rezidentams (žr. 9 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

Atlyginimai už TARGET2 pozicijas, išskyrus likučius, susidariusius dėl kompensacinių apskaitos sandorių, sudarytų vykdančių likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apskaičiuojami kasdien, taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

Į šį straipsnį buvo įtraukta ir euro zonos NCB po tarpinio ECB pajamų paskirstymo mokėtina suma (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas*).

	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	812 734 808 529	612 892 597 646
Gautinos sumos iš euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	(730 463 422 714)	(590 153 944 468)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB po tarpinio ECB pelno paskirstymo	812 134 494	840 719 787
Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai	83 083 520 309	23 579 372 965

12 Kiti įsipareigojimai

12.1 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2015 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusios palūkanų normų apskaitos sandorių perkainojimo nuostoliai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apskaitos sandoriai*).

12.2 Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos

2015 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė sukauptos palūkanos, mokėtinos NCB už visus 2015 m. pagal jų pretenzijas dėl į ECB pervestų užsienio atsargų (žr. 11.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*), ir sukauptos palūkanos už sistemos TARGET2 likučius, mokėtinos NCB už 2015 m. paskutinį mėnesį. Šios sumos sumokėtos 2016 m. sausio mėn.

Į šį straipsnį taip pat įtrauktos a) su Bendru priežiūros mechanizmu susijusios būsimųjų laikotarpių pajamos (žr. 26 pastabą *Su priežiūros uždaviniais susijusios*

pajamos ir išlaidos), b) administracinės sukauptos išlaidos ir c) su finansinėmis priemonėmis susijusios sukauptos išlaidos.

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Į ECB pervestos užsienio atsargos	17 576 514	57 015 146	(39 438 632)
Sistema TARGET2	36 393 921	26 309 091	10 084 830
Kitos sukauptos išlaidos	41 573 554	12 867 414	28 706 140
Iš viso	95 543 989	96 191 651	(647 662)

12.3 Kiti įvairūs įsipareigojimai

2015 m. šį straipsnį sudarė su valiutų apskaitos sandoriais ir išankstiniais užsienio valiutų keitimo sandoriais, kurie galiojo 2015 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie likučiai susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

2014 m. gruodžio 31 d. į šį straipsnį buvo įtraukti 150,1 mln. eurų vertės galiojantys atpirkimo skolinimosi sandoriai, sudaryti valdant ECB nuosavų lėšų portfelį. 2015 m. gruodžio 31 d. tokių galiojančių sandorių nebuvo.

*ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos*³³

Į šį straipsnį įtraukta ir 385,5 mln. eurų (2014 m. – 459,7 mln. eurų) ECB grynųjų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis.

³³ Visose šios pastabos lentelėse skiltyje „Valdybos“ parodytos sumos yra dviejų valdybų: Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos.

Balansas

Balanse pripažintos sumos, susijusios su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, buvo tokios:

	2015 Personalias (mln. eurų)	2015 Valdybos (mln. eurų)	2015 Iš viso (mln. eurų)	2014 Personalias (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)
Dabartinė įsipareigojimų vertė	1 116,7	24,1	1 140,8	1 087,1	24,5	1 111,6
Tikroji pensijų plano turto vertė	(755,3)	–	(755,3)	(651,9)	–	(651,9)
Balanse pripažinti grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai	361,4	24,1	385,5	435,2	24,5	459,7

2015 m. dabartinė įsipareigojimų tarnautojams vertė sudarė 1 116,7 mln. eurų (2014 m. – 1 087,1 mln. eurų), iš jų 155,9 mln. eurų (2014 m. – 170,3 mln. eurų) sudarė įmokomis nepadengtų išmokų, nesusijusių su pensijomis ar kitomis ilgalaikėmis išmokomis, vertė. Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos narių išmokoms, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taip pat taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas.

Pelno (nuostolio) ataskaita

2015 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos tokios sumos:

	2015 Personalias (mln. eurų)	2015 Valdybos (mln. eurų)	2015 Iš viso (mln. eurų)	2014 Personalias (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	120,0	1,9	121,9	41,7	1,2	42,9
Grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus	9,5	0,5	10,0	4,5	0,7	5,2
<i>Iš jų:</i>						
<i>Išlaidos, susijusios su įsipareigojimais</i>	22,9	0,5	23,4	25,1	0,7	25,8
<i>Pajamos iš pensijų plano turto</i>	(13,4)	–	(13,4)	(20,6)	–	(20,6)
Išlaidos (pajamos) dėl kitų ilgalaikių išmokų pervertinimo	2,6	(0,1)	2,5	7,8	0,3	8,1
Iš viso įtraukta į Personalo išlaidų išlaidas	132,1	2,3	134,4	54,0	2,2	56,2

Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė 2015 m. padidėjo iki 121,9 mln. eurų (2014 m. – 42,9 mln. eurų). Tai lėmė a) diskonto normos sumažėjimas nuo 3,75 % (2013 m.) iki 2 % (2014 m.)³⁴ ir b) didesnis vidutinis pensijų plano narių skaičius 2015 m.

³⁴ Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė apskaičiuojama taikant ankstesnių metų diskonto normą.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo, pensijų plano turto ir pervertinimo rezultatų pokyčiai

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokyčiai buvo tokie:

	2015 Personalias (mln. eurų)	2015 Valdybos (mln. eurų)	2015 Iš viso (mln. eurų)	2014 Personalias (mln. eurų)	2014 Valdybos (mln. eurų)	2014 Iš viso (mln. eurų)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pradžioje	1 087,1	24,5	1 111,6	650,6	17,8	668,4
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	120,0	1,9	121,9	41,7	1,2	42,9
Palūkanų išlaidos, susijusios su įsipareigojimu	22,9	0,5	23,4	25,1	0,7	25,8
Pensijų plano dalyvių įmokos	21,7	0,2	21,9	14,0	0,1	14,1
Sumokėtos išmokos	(7,5)	(0,8)	(8,3)	(7,1)	(0,8)	(7,9)
Pervertinimo išlaidos (pajamos)	(127,5)	(2,2)	(129,7)	362,8	5,5	368,3
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pabaigoje	1 116,7	24,1	1 140,8	1 087,1	24,5	1 111,6

2015 m. gauta 129,7 mln. eurų pervertinimo pajamų, susijusių su apibrėžtų išmokų įsipareigojimu. Tai įvyko daugiausia dėl diskonto normos padidėjimo nuo 2,0 % (2014 m.) iki 2,5 % (2015 m.). 2014 m. buvo susidaręs 368,3 mln. eurų pervertinimo nuostolis, daugiausia dėl diskonto normos sumažėjimo nuo 3,75 % (2013 m.) iki 2,0 % (2014 m.).

Su tarnautojais susijusio apibrėžtų išmokų pensijų plano turto tikrosios vertės pokyčiai 2015 m. buvo tokie:

	2015 (mln. eurų)	2014 (mln. eurų)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pradžioje	651,9	536,5
Palūkanų pajamos iš pensijų plano turto	13,4	20,6
Pervertinimo pajamos	26,8	49,7
Darbdavio įmokos	46,9	36,4
Pensijų plano dalyvių įmokos	21,7	14,0
Sumokėtos išmokos	(5,4)	(5,3)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pabaigoje	755,3	651,9

Pervertinimo pajamos iš pensijų plano turto 2015 ir 2014 m. rodo tai, kad fondų vienetų grąža buvo didesnė negu planuotos palūkanų už pensijų plano turto pajamos.

ECB įmokos ir pensijų plano dalyvių įmokos 2015 m. padidėjo daugiausia dėl to, kad tais metais padidėjo pensijų plano dalyvių skaičius (žr. 29 pastabą *Personalo išlaikymo išlaidos*).

2015 m. pervertinimo rezultatų pokyčiai (žr. 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*) buvo tokie:

	2015 (mln. eurų)	2014 (mln. eurų)
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pradžioje	(305,6)	4,8
Prie Eurosistemos prisijungusių NCB įmokos ³⁵	(1,8)	0,0
Pajamos iš pensijų plano turto	26,8	49,7
Pajamos (išlaidos) dėl įsipareigojimo	129,7	(368,3)
Pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos išlaidos (pajamos)	2,5	8,1
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pabaigoje, įtrauktos į <i>Perkainojimo sąskaitas</i>³⁶	(148,4)	(305,6)

Pagrindinės prielaidos

Rengdami šioje pastaboje minimus vertinimus, aktuarai rėmėsi tam tikromis prielaidomis, kurioms Vykdomoji valdyba pritarė apskaitos tvarkymo ir informacijos atskleidimo tikslais. Pagrindinės prielaidos, kuriomis rėmėsi aktuarai apskaičiuodami išmokų plano įsipareigojimą, buvo tokios:

	2015 (%)	2014 (%)
Diskonto norma	2,50	2,00
Tikėtina pensijų plano turto grąža ³⁷	3,50	3,00
Bendras darbo užmokesčio padidėjimas ateityje ³⁸	2,00	2,00
Pensijų padidėjimas ateityje ³⁹	1,40	1,40

Be to, 2015 m. tarnautojai sumokėjo 123,3 mln. eurų savanoriškų įmokų į apibrėžtų įmokų planą (2014 m. – 110,6 mln. eurų). Šios įmokos investuojamos į pensijų plano turtą, tačiau kartu ta pačia suma didėja ir įsipareigojimai.

13 Atidėjiniai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito bei aukso kainos rizikoms.

³⁵ Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą, Lietuvos bankas papildė visų ECB perkainojimo sąskaitų likučius. Dėl 2014 m. gruodžio 31 d. perkainojimo sąskaitose buvusių pervertinimo nuostolių buvo sumažinti Lietuvos banko įnašai.

³⁶ Bendros sumos gali nesutapti dėl apvalinimo.

³⁷ Šiomis prielaidomis remtasi apskaičiuojant ECB apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, finansuojamus turtu, turinčiu kapitalo garantiją.

³⁸ Be to, numatytos galimo individualaus darbo užmokesčio padidėjimo iki 1,8 % per metus išmokos, atsižvelgiant į pensijų plano dalyvių amžių.

³⁹ Pagal ECB pensijų plano taisykles, pensijos didinamos kiekvienais metais. Jeigu ECB tarnautojų darbo užmokestis būtų padidintas mažiau, negu pakilo kainos, pensijos bus didinamos pagal darbo užmokesčio pakėlimą. Jeigu darbo užmokestis būtų padidintas daugiau, negu pakilo kainos, pagal tą padidinimą bus nustatomas pensijų padidinimas, jeigu ECB pensijų planų finansinė būklė bus tam tinkama.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms bus naudojami tiek, kiek Valdančioji taryba manys esant būtina padengti būsimiems realizuotiesiems ir nerealizuotiesiems nuostoliams, ypač perkainojimo nuostoliams, kurių nedengia perkainojimo sąskaitos. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kiekvienais metais peržiūrimi remiantis ECB atliekamu minėtų rūšių rizikos įvertinimu ir atsižvelgiant į įvairius veiksnius. Atidėjinių dydis kartu su bet kokio dydžio suma bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertės.

Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas sumokėjo 44 728 929 eurų sumą⁴⁰ į atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms. Dėl to atidėjiniai padidėjo iki 7 619 884 851 euro. 2015 m. padidėjus ECB apmokėtajam kapitalui (žr. 15 pastabą *Kapitalas ir rezervai*), ši suma atitiko euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertę 2015 m. gruodžio 31 d.

14 Perkainojimo sąskaitos

Šį straipsnį daugiausia sudaro perkainojimo likučiai, susidarantys iš turto, įsipareigojimų ir nebalansinių priemonių nerealizuotojo prieaugio (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Pajamų pripažinimas, Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, Vertybiniai popieriai ir Nebalansinės priemonės*). Į jį taip pat įtraukiamas grynujų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos ir 12.3 pastabą Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas papildė šiuos likučius 117,7 mln. eurų suma.

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Auksas	11 900 595 095	12 065 394 836	(164 799 741)
Užsienio valiuta	12 272 562 352	7 046 435 041	5 226 127 311
Vertybiniai popieriai ir kitos priemonės	808 078 836	1 131 424 399	(323 345 563)
Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams	(148 413 109)	(305 609 580)	157 196 471
Iš viso	24 832 823 174	19 937 644 696	4 895 178 478

Sumos perkainojimo sąskaitose padidėjo daugiausia dėl euro nuvertėjimo 2015 m. JAV dolerio ir Japonijos jenos atžvilgiu.

⁴⁰ Įnašas atliktas pagal ECBS statuto 48 straipsnio 2 dalį.

Perkainojimui metų pabaigoje buvo taikomi tokie užsienio valiutų kursai:

Užsienio valiutų kursai	2015	2014
JAV dolerio ir euro	1,0887	1,2141
Japonijos jenos ir euro	131,07	145,23
Euro ir SST	1,2728	1,1924
Eurai už Trojos unciją grynojo aukso	973,225	987,769

15 Kapitalas ir rezervai

15.1 Kapitalas

2015 m. sausio 1 d. Lietuva įsivedė bendrąją valiutą ir pagal ECBS statuto 48 straipsnio 1 dalį Lietuvos bankas sumokėjo 43 051 594 eurų sumą⁴¹ – likusią savo pasirašyto ECB kapitalo dalį. Taigi ECB apmokėtasis kapitalas padidėjo nuo 7 697 025 340 eurų (2014 m. gruodžio 31 d.) iki 7 740 076 935 eurų (2015 m. sausio 1 d.), kaip parodyta toliau pateiktoje lentelėje⁴²:

⁴¹ 2014 m. gruodžio 31 d. ECB sprendimas (ES) 2015/287 dėl Lietuvos banko atliekamų kapitalo apmokėjimų, užsienio atsargų pervedimų ir įnašų į Europos Centrinio Banko atsargas ir atidėjinius (ECB/2014/61), OL L 50, 2015 2 21, p. 44.

⁴² Kai kurios sumos suapvalintos iki artimiausio euro sveiko skaičiaus. Dėl šio suapvalinimo bendros ir tarpinės sumos lentelėje gali nesutapti.

	Kapitalo raktas nuo 2015 m. sausio 1 d. (%)	Apmokėtasis kapitalas nuo 2015 m. sausio 1 d. (eurais)	Kapitalo raktas 2014 m. gruodžio 31 d. (%)	Apmokėtasis kapitalas 2014 m. gruodžio 31 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	268 222 025	2,4778	268 222 025
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9973	1 948 208 997	17,9973	1 948 208 997
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	20 870 614	0,1928	20 870 614
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1607	125 645 857	1,1607	125 645 857
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	220 094 044	2,0332	220 094 044
<i>Banco de España</i>	8,8409	957 028 050	8,8409	957 028 050
<i>Banque de France</i>	14,1792	1 534 899 402	14,1792	1 534 899 402
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	1 332 644 970	12,3108	1 332 644 970
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	16 378 236	0,1513	16 378 236
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	30 537 345	0,2821	30 537 345
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4132	44 728 929	–	–
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	21 974 764	0,2030	21 974 764
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0648	7 014 605	0,0648	7 014 605
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	433 379 158	4,0035	433 379 158
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	212 505 714	1,9631	212 505 714
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	188 723 173	1,7434	188 723 173
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	37 400 399	0,3455	37 400 399
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	83 623 180	0,7725	83 623 180
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2564	136 005 389	1,2564	136 005 389
Tarpinė euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	70,3915	7 619 884 851	69,9783	7 575 155 922
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,8590	3 487 005	0,8590	3 487 005
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	6 525 450	1,6075	6 525 450
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4873	6 037 512	1,4873	6 037 512
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	2 444 963	0,6023	2 444 963
<i>Lietuvos bankas</i>	–	–	0,4132	1 677 335
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	5 601 129	1,3798	5 601 129
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	20 796 192	5,1230	20 796 192
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	10 564 124	2,6024	10 564 124
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2729	9 226 559	2,2729	9 226 559
<i>Bank of England</i>	13,6743	55 509 148	13,6743	55 509 148
Tarpinė ne euro zonos nacionalinių centrinių bankų suma	29,6085	120 192 083	30,0217	121 869 418
Iš viso	100,0000	7 740 076 935	100,0000	7 697 025 340

Ne euro zonos NCB turi apmokėti 3,75 % savo dalies ECB pasirašytame kapitale kaip įnašą, skirtą prisidėti prie ECB veiklos išlaidų padengimo. 2015 m. pabaigoje bendra tokių įnašų suma sudarė 120 192 083 eurus. Ne euro zonos NCB neturi teisės gauti jokios skirstytino ECB pelno dalies (įskaitant pajamų iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje) ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

Nebalansinės priemonės

16 Automatizuota vertybinių popierių skolinimo programa

Valdydamas nuosavas lėšas, ECB yra sudaręs AVPSP susitarimą, pagal kurį paskirtas agentas ECB vardu sudaro vertybinių popierių skolinimo sandorius su daugeliu paskirtų ir tinkamomis pripažintų sandorio šalių.

Be to, kaip pagal Valdančiosios tarybos sprendimus, ECB nusprendė leisti skolintis jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal pirmąją, antrąją ir trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programas, taip pat jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal VSPP ir VPRP (šie vertybiniai popieriai tinkami įsigyti ir pagal VSPP).

Pagal ECB vertybinių popierių skolinimosi susitarimus 2015 m. gruodžio 31 d. galiojančių grįžtamųjų sandorių vertė buvo 4,5 mlrd. eurų (2014 m. – 4,8 mlrd. eurų). Iš šios sumos 0,3 mlrd. eurų (2014 m. – 0 eurų) suma buvo susijusi su pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių skolinimu.

17 Palūkanų normų ateities sandoriai

2015 m. gruodžio 31 d. galiojo šie sandoriai užsienio valiuta, parodyti pagal metų pabaigos rinkos kainas:

Palūkanų normų ateities sandoriai užsienio valiuta	2015 Kontrakto vertė (eurais)	2014 Kontrakto vertė (eurais)	Pokytis (eurais)
Pirkimai	694 406 172	911 374 681	(216 968 509)
Pardavimai	690 554 100	1 001 647 311	(311 093 211)

Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

18 Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai

2015 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsikeitimo sandorių tariamoji vertė sudarė 274,5 mln. eurų (2014 m. – 270,8 mln. eurų) pagal metų pabaigos rinkos kainas. Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

19 Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

Užsienio atsargų valdymas

2015 m. valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas. Su 2015 m. gruodžio 31 d. galiojusia

sandoriais, pagal kuriuos turi būti atsiskaitoma 2016 m., susijusios pretenzijos ir įsipareigojimai pagal metų pabaigos rinkos kursus sudarė:

Valiutų apskaitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Pretenzijos	2 467 131 004	1 899 819 430	567 311 574
Įsipareigojimai	2 484 517 472	1 777 894 537	706 622 935

Likvidumo didinimo operacijos

2015 m. gruodžio 31 d. galiojo JAV doleriais išreikštos pretenzijos ir įsipareigojimai, pagal kuriuos turi būti atsiskaitoma 2016 m. ir kurie yra susiję su likvidumo JAV doleriais teikimu Eurosistemos sandorio šalims (žr. 9 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

20 Skolinimosi ir skolinimo operacijų administravimas

2015 m. ECB ir toliau buvo atsakingas už ES skolinimosi ir skolinimo operacijų pagal vidutinės trukmės finansinės pagalbos priemonę, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę, Europos finansinio stabilumo fondą ir Europos stabilumo mechanizmą (ESM) administravimą ir už susitarimą dėl paskolos programos Graikijai. 2015 m. ECB vykdė su šiomis operacijomis susijusius mokėjimus, taip pat mokėjimus, susijusius su ESM narių pasirašytais ESM įstatinio akcinio kapitalo dalimis.

21 Su nagrinėjamomis bylomis susiję sąlyginiai įsipareigojimai

Kelių Kipro kredito įstaigų indėlininkai, akcininkai ir skolos vertybinių popierių turėtojai pateikė tris ieškinius ECB ir kitoms ES institucijoms. Pareiškėjai teigė patyrę finansinių nuostolių dėl teisės aktų, dėl kurių, pareiškėjų manymu, tos kredito įstaigos buvo restruktūrizuotos vykdant Kipro finansinės paramos programą. 2014 m. ES Bendrasis Teismas atmetė dvylika panašių ieškinių visa apimtimi kaip nepriimtinius. Dėl aštuonių iš šių sprendimų pateikti apeliaciniai skundai. Procese, po kurio parengta finansinės paramos programa, ECB dalyvavo tik suderintai su Europos Komisija teikdamas technines konsultacijas pagal Sutartį, kuria įsteigiamas Europos stabilumo mechanizmas, ir pateikdamas neįpareigojančią nuomonę dėl Kipro bankų pertvarkymo įstatymo projekto. Todėl manoma, kad ECB nepatirs jokių su šiais ieškiniais susijusių nuostolių.

Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos

22 Grynosios palūkanų pajamos

22.1 Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, atėmus palūkanų išlaidas, susijusias su grynosiomis ECB užsienio atsargomis:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Palūkanų pajamos už sąskaitų likučius	552 459	548 634	3 825
Palūkanų pajamos iš pinigų rinkos indėlių	6 306 443	4 234 448	2 071 995
Palūkanų pajamos iš atpirkimo skolinimosi sandorių	38 311	208 426	(170 115)
Palūkanų pajamos iš atpirkimo investavimo sandorių	2 920 201	867 860	2 052 341
Palūkanų pajamos iš vertybinių popierių	261 121 900	206 165 493	54 956 407
Palūkanų pajamos (išlaidos) iš palūkanų normų apskaitimo sandorių	(861 355)	407 588	(1 268 943)
Palūkanų pajamos iš išankstinių valiutų keitimo sandorių ir valiutų apskaitimo sandorių	13 127 982	4 570 710	8 557 272
Grynosios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	283 205 941	217 003 159	66 202 782

Grynosios palūkanų pajamos 2015 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau palūkanų pajamų iš JAV dolerių portfelio, ir dėl to, kad pabrango JAV doleris euro atžvilgiu.

22.2 Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, susijusias su ECB dalimi (8 %) visoje eurų banknotų emisijoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje* ir 5.1 pastabą *Pretenzijos, susijusias su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje*). Nors vidutinė apyvartoje esančių banknotų vertė padidėjo 8,1 %, 2015 m. šios pajamos sumažėjo. Jų sumažėjimą lėmė tai, kad vidutinė pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma buvo mažesnė negu 2014 m. (2015 m. – 0,05 %, o 2014 m. – 0,16 %).

22.3 Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodytas euro zonos NCB sumokėtas atlygis pagal jų pretenzijas ECB atžvilgiu dėl pagal ECBS statuto 30 straipsnio 1 dalį pervestų užsienio atsargų (žr. 11.1 pastabą *Isipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*). 2015 m. šis atlygis daugiausia sumažėjo dėl to, kad vidutinė pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma buvo mažesnė negu 2014 m.

22.4 Kitos palūkanų pajamos ir kitos palūkanų išlaidos

2015 m. šiuose straipsniuose buvo parodytos 608,7 mln. eurų grynosios palūkanų pajamos (2014 m. – 727,7 mln. eurų) iš pagal VPRP ECB įsigytų vertybinių popierių. Grynosios palūkanų pajamos iš kitų pinigų politikos tikslais įsigytų vertybinių popierių sudarė 280,9 mln. eurų (2014 m. – 174,9 mln. eurų).

Juose taip pat parodytos 0,4 mlrd. eurų palūkanų pajamos (2014 m. – 1,1 mlrd. eurų) ir 0,4 mlrd. eurų palūkanų išlaidos (2014 m. – 1,1 mlrd. eurų) už likučius sistemoje TARGET2 (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai* ir 9 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*). Šiame straipsnyje parodytos ir palūkanų pajamos bei palūkanų išlaidos, susijusios su kitu turtu ir įsipareigojimais eurais.

23 Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

2015 m. iš finansinių operacijų gautos tokios grynosios realizuotosios pajamos:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio	175 959 137	47 223 558	128 735 579
Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio	38 474 593	10 036 857	28 437 736
Grynosios realizuotosios pajamos iš finansinių operacijų	214 433 730	57 260 415	157 173 315

Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio apėmė realizuotąsias pajamas ir išlaidas iš operacijų vertybiniais popieriais, palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsikeitimo sandorių. Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio 2015 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau realizuotųjų pajamų iš vertybinių popierių JAV doleriais.

24 Finansinio turto ir pozicijų nurašymai

2015 m. finansinio turto ir pozicijų nurašymai buvo tokie:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Nerealizuotasis vertybinių popierių perkainojimo nuostolis	(63 827 424)	(7 664 489)	(56 162 935)
Nerealizuotasis palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo nuostolis	(223 892)	(198 804)	(25 088)
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis dėl valiutų kursų	(1 901)	–	(1 901)
Visi nurašymai	(64 053 217)	(7 863 293)	(56 189 924)

Didesnius nurašymus negu 2014 m. daugiausia lėmė bendras JAV dolerių portfelyje laikomų vertybinių popierių rinkos kainų sumažėjimas.

Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)

	2015 (eurais)	2014 (eurais)	Pokytis (eurais)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	277 324 169	30 024 834	247 299 335
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(8 991 908)	(1 866 180)	(7 125 728)
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	268 332 261	28 158 654	240 173 607

2015 m. didžiąją pajamų, parodytų šiame straipsnyje, sumos dalį sudarė priežiūros mokesčiai (žr. 26 pastabą *Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos*). Į šias pajamas įskaičiuojamos ir baudos, skirtos kredito įstaigoms už privalomųjų atsargų reikalavimų nevykdymą. Išlaidas daugiausia sudarė atlygis, mokamas išoriniams turto valdytojams, vykdančiams tinkamų turto užtikrintų vertybinių popierių pirkimo sandorius, vadovaujantis Eurosistemos nurodymais ir jos vardu. Į šias išlaidas įskaičiuojamas ir atlygis, susijęs su sąskaitomis ir palūkanų normų ateities sandoriais (žr. 17 pastabą *Palūkanų normų ateities sandoriai*).

Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos

Išlaidos, kurias ECB patiria vykdydamas priežiūros uždavinius, padengiamos iš metinių mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai. Šios išlaidos – tai, visų pirma, išlaidos, tiesiogiai susijusios su ECB vykdomais priežiūros uždaviniais, pavyzdžiui, tiesiogine svarbių subjektų priežiūra, stebėjimu, kaip vykdoma mažiau svarbių subjektų priežiūra, ir horizontaliųjų uždavinių vykdymu bei specializuotų paslaugų teikimu. Į jas įskaitomos ir netiesiogiai su ECB vykdomais priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos, pavyzdžiui, išlaidos pagalbinių ECB veiklos sričių teikiamoms paslaugoms: patalpų, žmogiškųjų išteklių valdymo, informacinių technologijų ir kt.

2015 m. su priežiūros uždavinių vykdymu susijusios ECB pajamos buvo tokios:

	2015 (eurais)	2014 ⁴³ (eurais)
Priežiūros mokesčiai	277 086 997	29 973 012
<i>Iš jų:</i>		
<i>svarbių subjektų ar svarbių grupių mokesčiai</i>	<i>245 620 964</i>	<i>25 622 812</i>
<i>mažiau svarbių subjektų ar mažiau svarbių grupių mokesčiai</i>	<i>31 466 033</i>	<i>4 350 200</i>
Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos	277 086 997	29 973 012

Pajamos iš priežiūros mokesčių įtraukiamos į straipsnį *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos* (žr. 25 pastabą *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*).

2015 m. balandžio mėn., remdamasis numatoma su priežiūra susijusių išlaidų suma, ECB paskelbė, kad 2015 m. iš viso bus surinkta 296,0 mln. eurų metinių priežiūros

⁴³ Už 2014 m. ECB surinko tiek priežiūros mokesčių, kiek reikėjo padengti jo su bankų priežiūra susijusioms išlaidoms, patirtoms nuo 2014 m. lapkričio mėn., kai ECB pradėjo vykdyti priežiūros uždavinius.

mokesčių⁴⁴. 18,9 mln. eurų pajamos, palyginti su 277,1 mln. eurų faktinėmis išlaidomis, parodytos straipsnyje *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos* (žr. 12.2 pastabą *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*), jomis bus sumažinta 2016 m. surinktina priežiūros mokesčių suma.

2015 m. pabaigoje dar turėjo būti gautos nedidelės su priežiūros mokesčiu susijusios sumos ir palūkanos už prižiūrimų subjektų laiku nesumokėtą mokestį. ECB imasi visų būtinų veiksmų, kad iš prižiūrimų subjektų surinktų likusias mokėtinas sumas.

Be to, ECB turi teisę skirti vienkartines arba periodiškai mokamas baudas už jo reglamentuose ir sprendimuose nustatytų įpareigojimų nesilaikymą. 2015 m. tokių baudų nebuvo skirta.

ECB išlaidos 2015 m. buvo tokios:

	2015 (eurais)	2014 ⁴⁵ (eurais)
Darbo užmokestis ir kitos išmokos	141 262 893	18 456 945
Nuoma ir pastatų priežiūra	25 513 220	2 199 243
Kitos veiklos išlaidos	110 310 884	9 316 824
Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos	277 086 997	29 973 012

27 Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse

Į šį straipsnį įtraukti dividendai, gauti už ECB turimas TAB akcijas (žr. 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

28 Kitos pajamos

Kitos 2015 m. įvairios pajamos daugiausia susidarė iš sukauptų euro zonos NCB įmokų, skirtų ECB išlaidoms, patirtoms vykdant bendrus Eurosistemos projektus, padengti.

29 Personalo išlaikymo išlaidos

2015 m. personalo išlaikymo išlaidos padidėjo daugiausia dėl didesnio vidutinio ECB įdarbintų tarnautojų skaičiaus ir didesnių grynųjų išlaidų, susijusių su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis.

⁴⁴ Sąskaitos šiai sumai susigražinti kartu su 30,0 mln. eurų išlaidų, patirtų per 2014 m. du paskutinius mėnesius, suma, pateiktos 2015 m. (mokesčių mokėjimo terminas buvo 2015 m. lapkričio 20 d.).

⁴⁵ 2014 m. sumos susijusios su tų metų dviem paskutiniais mėnesiais patirtomis išlaidomis, nes ECB bankų priežiūros uždavinius pradėjo vykdyti 2014 m. lapkričio mėn.

Į šį straipsnį įtrauktas darbo užmokestis, išmokos, tarnautojų draudimas ir kitos įvairios išlaidos sudarė 306,4 mln. eurų (2014 m. – 244,9 mln. eurų). Į šį straipsnį įtraukta ir 134,4 mln. eurų (2014 m. – 56,2 mln. eurų) suma, susijusi su ECB pensijų planais, kitomis išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*). Su naujo ECB pastato statybomis susijusios personalo išlaikymo išlaidos, sudarančios 0,8 mln. eurų (2014 m. – 1,2 mln. eurų), buvo kapitalizuotos ir į šį straipsnį neįtrauktos.

Darbo užmokestis ir išmokos, įskaitant vadovaujamas pareigas einančių tarnautojų darbo užmokesčio priedus, iš esmės nustatyti pagal Europos Sąjungos darbo užmokesčio sistemą ir yra su ja palyginami.

Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokama bazinė alga, o ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, kurie dirba ne visu etatu, mokama ir alga, kurios dydis priklauso nuo posėdžių, kuriuose narys dalyvavo, skaičiaus. Be to, Vykdomosios valdybos nariams ir visu etatu įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokamos papildomos išmokos būstui ir reprezentacinėms reikmėms. Pirmininkui, vietoj išmokos būstui, suteikiama ECB priklausanti oficiali rezidencija. Vadovaujantis Europos Centrinio Banko personalo įdarbinimo sąlygomis, abiejų valdybų nariai turi teisę gauti namų ūkio, vaiko ir mokslo išmokas atsižvelgiant į asmenines aplinkybes. Iš bazinės algos išskaitomas mokestis, mokamas Europos Sąjungos naudai, taip pat daromi atskaitymai pensijai, sveikatos draudimui ir draudimui nuo nelaimingų atsitikimų. Papildomos išmokos neapmokestinamos ir iš jų nedaromi atskaitymai pensijai.

2015 m. Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams (išskyrus nacionalinių priežiūros institucijų atstovus) buvo mokamos tokios bazinės algos⁴⁶:

	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Mario Draghi (Pirmininkas)	385 860	379 608
Vitor Constâncio (Pirmininko pavaduotojas)	330 744	325 392
Peter Praet (Valdybos narys)	275 604	271 140
Jörg Asmussen (Valdybos narys iki 2014 m. sausio mėn.)	–	4 912
Benoît Cœuré (Valdybos narys)	275 604	271 140
Yves Mersch (Valdybos narys)	275 604	271 140
Sabine Lautenschläger (Valdybos narė)	275 604	253 457
Iš viso ECB vykdomajai valdybai	1 819 020	1 776 789
Iš viso Priežiūros valdybai (ECB įdarbintiems nariams)⁴⁷	635 385	508 589
<i>Iš jų:</i>		
Danièle Nouy (Priežiūros valdybos pirmininkė)	275 604	271 140
Iš viso	2 454 405	2 285 378

Be to, Priežiūros valdybos nariams, kurie dirba ne visu etatu, sumokėti 352 256 eurai (2014 m. – 74 776 eurai) algos.

⁴⁶ Parodomos apmokestinamos sumos, t. y. prieš mokesčių, mokamų Europos Sąjungos naudai, išskaitymą.

⁴⁷ Į sumą „iš viso“ neįtraukta Sabine Lautenschläger alga. Ji nurodyta prie kitų Vykdomosios valdybos narių algų.

Abiejų valdybų nariams išmokėtos išmokos ir už juos sumokėtos įmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 625 021 eurą (2014 m. – 674 470 eurų).

2015 m. nei vienos valdybos nariams nebuvo sumokėta išmokų, susijusių su jų paskyrimu dirbti ECB ar pasitraukimu iš pareigų (2014 m. sumokėta 68 616 eurų).

Buvusiems Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos nariams už tam tikrą ribotą laikotarpį po jų kadencijos pabaigos gali būti mokamos išeitinės išmokos. 2015 m. šios išmokos, taip pat išmokos, susijusios su šeima, ir išmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus buvusiems nariams sudarė 9 730 eurų (2014 m. – 243 178 eurus). Buvusiems valdybų nariams ar jų išlaikytiniams išmokėtos pensijos, įskaitant susijusias išmokas, ir įmokos į sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 783 113 eurų (2014 m. – 599 589 eurus).

2015 m. pabaigoje faktinis ECB tarnautojų skaičius buvo 2 871, skaičiuojant visos darbo dienos ekvivalentais⁴⁸, iš jų 293 ėjo vadovaujamas pareigas. 2015 m. tarnautojų skaičius keitėsi taip:

	2015	2014
Tarnautojų skaičius sausio 1 d.	2 577	1 790
Nauji tarnautojai / sutarties statuso pasikeitimas	648	1 458
Atsistatydinimai / darbo sutarties pabaiga	(299)	(681)
Grynasis padidėjimas (sumažėjimas) dėl darbo ne visą dieną režimo pasikeitimo	(55)	10
Tarnautojų skaičius gruodžio 31 d.	2 871	2 577
Vidutinis tarnautojų skaičius	2 722	2 155

30 Administracinės išlaidos

Jos apima visas kitas einamąsias išlaidas, susijusias su patalpų nuoma ir priežiūra, nekapitalizuotinas prekes ir įrangą, atlygį specialistams, kitas paslaugas ir pirkimus bei su personalu susijusias išlaidas, įskaitant įdarbinimą, persikėlimo į kitą vietą, įsikūrimo, mokymo ir persikraustymo išlaidas.

31 Banknotų gamybos paslaugos

Šios išlaidos susidarė daugiausia dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis. Šias išlaidas centralizuotai padengia ECB.

⁴⁸ Nemokamų atostogų išėję tarnautojai neįtraukti. Į šį skaičių įtraukti tarnautojai, dirbantys pagal nuolatines, terminuotąsias arba trumpalaikes darbo sutartis, ir ECB absolventų programos dalyviai. Taip pat įtraukti tarnautojai, išėję motinystės ar ilgų nedarbingumo dėl ligos atostogų.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

10 February 2016

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2015, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2015 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Šį dokumentą ECB pateikia kaip ECB išorės auditoriaus išvados neoficialų vertimą. Esant neatitikimams, vadovaujamosi EY pasirašyta versija anglų k.

Europos Centrinio Banko
Pirmininkui ir Valdančiajai tarybai
Frankfurtas prie Maino

2016 m. vasario 10 d.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Mes atlikome Europos Centrinio Banko metinių finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2015 m. gruodžio 31 d. balansas, tuo pačiu metu pasibaigusiu metų pelno (nuostolio) ataskaita, apskaitos politikos santrauka ir kitos aiškinamosios pastabos (metinės finansinės ataskaitos), auditą.

Europos Centrinio Banko vykdomosios valdybos atsakomybė už metines finansines ataskaitas

Vykdomoji valdyba atsakinga už šių metinių finansinių ataskaitų parengimą ir sąžiningą pateikimą, laikantis Valdančiosios tarybos nustatytų principų, išdėstytų Sprendime ECB/2010/21 dėl Europos centrinio banko metinės atskaitomybės, su pakeitimais, ir už tokią vidaus kontrolę, kokią Vykdomoji valdyba mano esant būtina rengiant metines finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų netikslumų, galinčių pasitaikyti dėl sukčiavimo ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias metines finansines ataskaitas. Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus. Šiuose standartuose nurodyta laikytis etikos reikalavimų, auditą planuoti ir atlikti siekiant deramai įsitikinti, ar metinėse finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Atliekant auditą vykdomos procedūros siekiant gauti audito rezultatus apie metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus skaičius ir paaiškinimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų metinėse finansinėse ataskaitose (dėl sukčiavimo ar klaidos), rizikos įvertinimą. Vertindamas riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su subjekto metinių finansinių ataskaitų rengimu ir sąžiningu pateikimu, kad, atsižvelgęs į esamas aplinkybes, galėtų parinkti tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pareikštų nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikytos apskaitos politikos tinkamumo ir Vykdomosios valdybos atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo bei bendro metinių finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Manome, kad mūsų gauti audito rezultatai yra pakankami ir pagrįsti, todėl jais remdamiesi galime pareikšti savo nuomonę.

Nuomonė

Mūsų nuomone, metinėse finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas Europos Centrinio Banko 2015 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tada pasibaigusiu metų veiklos rezultatų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus principus, išdėstytus Sprendime ECB/2010/21 dėl Europos centrinio banko metinės atskaitomybės.

Pagarbiai

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo

Ši pastaba nėra ECB 2015 m. finansinių ataskaitų dalis.

Pagal ECBS statuto 33 straipsnį ECB grynasis pelnas skirstomas tokia seka:

- a) suma, kurią nustato Valdančioji taryba ir kuri negali būti didesnė kaip 20 % grynojo pelno, perduodama į bendrąjį atsargų fondą, kuris negali sudaryti daugiau kaip 100 % kapitalo;
- b) likęs grynasis pelnas paskirstomas ECB dalininkams proporcingai jų apmokėtoms dalims.

Jeigu ECB patiria nuostolį, jį galima padengti iš ECB bendrojo atsargų fondo, o prireikus, Valdančiosios tarybos sprendimu, iš atitinkamų finansinių metų pinigų politikos pajamų proporcingai ir neviršijant nacionaliniams centriniais bankams pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį paskirstytų sumų⁴⁹.

2015 m. ECB grynasis pelnas sudarė 1 081,8 mln. eurų. Valdančiosios tarybos sprendimu, 2016 m. sausio 29 d. atliktas tarpinis pelno paskirstymas (812,1 mln. eurų) euro zonos nacionaliniams centriniais bankams. Be to, Valdančioji taryba nusprendė euro zonos nacionaliniams centriniais bankams paskirstyti ir likusią pelno dalį (269,7 mln. eurų).

Pelnas paskirstomas nacionaliniams centriniais bankams proporcingai jų apmokėjimui ECB kapitalo daliai. Ne euro zonos nacionaliniai centriniai bankai neturi teisės gauti jokios ECB pelno dalies ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

	2015 (eurais)	2014 (eurais)
Metų pelnas	1 081 790 763	988 832 500
Tarpinis pelno paskirstymas	(812 134 494)	(840 719 787)
Metų pelnas, atsižvelgus į tarpinį pelno paskirstymą	269 656 269	148 112 713
Likusio pelno paskirstymas	(269 656 269)	(148 112 713)
Iš viso	0	0

⁴⁹ Pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų suma paskirstoma nacionaliniams centriniais bankams proporcingai jų apmokėjimui ECB kapitalo daliai.

© Europos Centrinis Bankas, 2016 m.

Adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

ISSN 2443-4868
ISBN 978-92-899-1982-1
DOI 10.2866/39652
ES katalogo numeris QB-BS-16-001-LT-N